Proama

Ubezpieczenia od 1900r.

Ogólne Warunki Ubezpieczeń Mieszkaniowych PROAMA

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZEŃ MIESZKANIOWYCH PROAMA

Rozdział I. Postanowienia wstępne

§ 1. Postanowienia ogólne

Ogólne Warunki Ubezpieczeń Mieszkaniowych PROAMA („*OWU*") stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych z Česká pojišťovna Spółka Akcyjna Oddział w Polsce (działającą pod marką handlową „*PROAMA*") w zakresie następujących ubezpieczeń:

1) Mieszkaniowego (M),
2) Assistance Domowe (AD),
3) Następstw Nieszczęśliwych Wypadków (NNW),
4) Odpowiedzialności Cywilnej (OC),
5) Ochrony Płatności (OP),
6) Pomocy Prawnej (PP),
7) Piwnicy (PW),
8) Na Wypadek Powodzi (PO),
9) Od Stłuczenia Przedmiotów Szklanych (ST).

§ 2. Zawartość OWU

1. W Rozdziałach II – X OWU zostały zamieszczone zapisy dotyczące poszczególnych ubezpieczeń.
2. Do wszystkich ubezpieczeń mają zastosowanie postanowienia Rozdziału XI. *Postanowienia wspólne* w takim zakresie, w jakim nie zostało to uregulowane odmiennie w Rozdziałach II – X dotyczących poszczególnych ubezpieczeń.
3. Załącznikiem do OWU są *Definicje* niektórych pojęć używanych w OWU. Definicje te mają zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń uregulowanych w Rozdziałach II – X OWU, chyba że w treści tych definicji zastrzeżono inaczej.

§ 3. Postanowienia uzgodnione indywidualnie

Za zgodą stron umowy ubezpieczenia mogą być do niej wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od zawartych w niniejszych OWU. Wprowadzenie takich postanowień, jak też zmian do umowy ubezpieczenia, wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Rozdział II. Ubezpieczenie Mieszkaniowe

§ 4. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie, do którego Ubezpieczony posiada tytuł prawny:
   1) dom mieszkalny, w tym dom mieszkalny w budowie,
   2) lokal mieszkalny, w tym lokal mieszkalny w budowie,
   3) budynek niemieszkalny, garaż, obiekty małej architektury lub ogrodzenie,
   4) elementy stałe domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
   5) ruchomości domowe.
2. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęte wyłącznie mienie zdefiniowane w OWU.

§ 5. Warianty ubezpieczenia

Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w wariancie PROAMA Dom albo w wariancie PROAMA Dom Premium.

§ 6. Ubezpieczenie PROAMA Dom

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest wskazane w polisie ubezpieczeniowej mienie:
   1) dom mieszkalny,
   2) lokal mieszkalny,
   3) garaż,
   4) ruchomości domowe.
2. Garaż może być objęty ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że przedmiotem ubezpieczenia jest dom mieszkalny albo lokal mieszkalny, a garaż znajduje się w odległości nie większej niż 2 km od granicy nieruchomości, na której znajduje się ten dom mieszkalny albo lokal mieszkalny.

§ 7. Ubezpieczenie PROAMA Dom Premium

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest wskazane w polisie ubezpieczeniowej mienie:
   1) dom mieszkalny,
   2) lokal mieszkalny,
   3) budynek niemieszkalny, garaż, obiekty małej architektury lub ogrodzenie,
   4) elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego,
   5) ruchomości domowe,
   6) dom mieszkalny w budowie albo lokal mieszkalny w budowie.
2. Dom mieszkalny oraz lokal mieszkalny mogą być objęte ochroną z wyłączeniem ich elementów stałych.
3. Elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową, nawet jeżeli ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sam dom mieszkalny ani lokal mieszkalny, pod warunkiem, że przedmiotem ubezpieczenia są ruchomości domowe.
4. Budynek niemieszkalny, obiekty małej architektury oraz ogrodzenie mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że przedmiotem ubezpieczenia jest dom mieszkalny.
5. Garaż może być objęty ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że przedmiotem ubezpieczenia jest dom mieszkalny albo lokal mieszkalny, a garaż znajduje się w odległości nie większej niż 2 km od granicy nieruchomości, na której znajduje się ten dom mieszkalny lub lokal mieszkalny.
6. Jeżeli ochroną ubezpieczeniową jest objęty dom mieszkalny w budowie albo lokal mieszkalny w budowie, przedmiotem ubezpieczenia są również materiały budowlane znajdujące się w tym domu albo lokalu, pod warunkiem udokumentowania ich zakupu rachunkami lub fakturami.

§ 8. Mienie nieobjęte ochroną ubezpieczeniową

1. Nie są objęte ochroną ubezpieczeniową PROAMA następujące rodzaje mienia:
   1) metale szlachetne, kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne niestanowiące wyrobu użytkowego,
   2) dzieła sztuki i zbiory kolekcjonerskie,
   3) karty płatnicze, papiery wartościowe, bilety komunikacji miejskiej, karty do telefonów, wszelkiego rodzaju karty uprawniające do korzystania z usług, rękopisy lub dokumenty, z wyjątkiem dowodu osobistego, paszportu, legitymacji szkolnej lub studenckiej, prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego,
   4) dane, programy i dokumenty przechowywane w komputerach lub wymiennych nośnikach danych,
   5) wyroby alkoholowe i perfumy, broń wszelkiego rodzaju i trofea myśliwskie,
   6) przedmioty służące do prowadzenia działalności gospodarczej,
   7) rośliny i zwierzęta,
   8) pojazdy silnikowe, przyczepy i naczepy, statki powietrzne, jednostki pływające inne niż łodzie wiosłowe, kajaki wodne, rowery wodne lub pontony.
2. Ochroną ubezpieczeniową PROAMA nie są objęte także:
   1) ruchomości domowe znajdujące się poza ubezpieczonym domem mieszkalnym albo lokalem mieszkalnym,
   2) przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria lub gotówka, jeżeli:
      a) Ubezpieczony oddał je do używania osobie trzeciej,
      b) do ich zaginięcia doszło w czasie akcji ratowniczej,
      c) do ich zaginięcia doszło w czasie nieobecności Ubezpieczonego i osób bliskich Ubezpieczonego w ubezpieczonym domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym trwającej dłużej niż 60 dni.
3. Ochroną ubezpieczeniową PROAMA nie są objęte również:
   1) budynki niemieszkalne i obiekty małej architektury, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, chyba że umówiono się inaczej,
   2) domy mieszkalne, lokale mieszkalne, budynki niemieszkalne, garaże i ogrodzenia, przeznaczone do rozbiórki lub wpisane na listę zabytków objętych ochroną konserwatora zabytków,
   3) domy letniskowe.

§ 9. Zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub zaginięciu ubezpieczonego mienia wskutek ryzyk wskazanych w poniższej tabeli:

	Dom mieszkalny, lokal mieszkalny	Budynek niemieszkalny, garaż, obiekty małej architektury, ogrodzenie	Dom mieszkalny w budowie, lokal mieszkalny w budowie, materiały budowlane	Elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, ruchomości domowe
Pożar	+	+	+	+
Uderzenie pioruna	+	+	+	+
Eksplozja	+	+	+	+
Implozja	+	+	+	+
Upadek statku powietrznego	+	+	+	+
Dym i sadza	+	+		+
Huragan	+	+	+	+
Grad	+	+	+	+
Lawina	+	+	+	+
Deszcz nawalny	+	+		+
Zalanie	+	+		+
Śnieg i lód	+	+		+
Zapadanie się ziemi	+	+		+
Osuwanie się ziemi	+	+		+
Trzęsienie ziemi	+	+	+	+
Uderzenie pojazdu	+	+	+	+
Huk ponaddźwiękowy	+	+	+	+
Upadek drzew i masztów	+	+	+	+
Przepięcie	+			+
Dewastacja	+			+
Kradzież z włamaniem				+
Rabunek				+

2. Ryzyka przepięcia i dewastacji na wniosek Ubezpieczającego mogą być wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej udzielanej przez PROAMA.
3. W przypadku ruchomości domowych na wniosek Ubezpieczającego mogą być wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej udzielanej przez PROAMA łącznie ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku.

§ 10. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia jest zawierana na zasadach ogólnych opisanych w Rozdziale XI OWU, z zastrzeżeniem, że w przypadku ruchomości domowych o wartości jednostkowej przekraczającej 5 000 zł Ubezpieczający ma obowiązek dostarczenia PROAMA listy tych ruchomości z podaniem ich typu, marki i ceny, przy czym Ubezpieczający może również dostarczyć zdjęcia tych ruchomości z datą ich wykonania.
2. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu na zasadach ogólnych opisanych w Rozdziale XI OWU, jak również w przypadku wyczerpania wszystkich sum ubezpieczenia.
3. Umowa ubezpieczenia domu mieszkalnego w budowie albo lokalu mieszkalnego w budowie ulega rozwiązaniu z dniem zakończenia budowy.

§ 11. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się i kończy na zasadach ogólnych opisanych w Rozdziale XI OWU.

§ 12. System ubezpieczenia

Mienie jest ubezpieczone w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko, co oznacza że przy wyliczeniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się różnicy pomiędzy sumą ubezpieczenia a wartością ubezpieczonego mienia w chwili szkody.

§ 13. Suma ubezpieczenia i jej podlimit

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana odrębnie dla poszczególnych kategorii mienia obejmowanego ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem że:
   1) w przypadku ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego wraz z ich elementami stałymi, w ramach sumy ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego jest ustalany podlimit sumy ubezpieczenia dla tych elementów,
   2) w przypadku ubezpieczenia ruchomości domowych są ustalane odrębne sumy ubezpieczenia dla zdarzeń losowych oraz dla kradzieży z włamaniem lub rabunku, przy czym ta ostatnia suma ubezpieczenia nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych ustalona dla zdarzeń losowych.
2. Wysokość poszczególnych sum ubezpieczenia oraz podlimitu sumy ubezpieczenia elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej.
3. Suma ubezpieczenia ustalona dla danej kategorii mienia oraz jej podlimit ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA za szkody w tym mieniu, z zastrzeżeniem pozostałych limitów odpowiedzialności określonych w OWU.
4. O ile nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona dla danej kategorii mienia oraz jej podlimit ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, ulegają zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań za szkody w tym mieniu, z zastrzeżeniem że suma ubezpieczenia ruchomości domowych ustalona dla zdarzeń losowych nie ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku, a suma ubezpieczenia ruchomości domowych ustalona dla kradzieży z włamaniem lub rabunku nie ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań za szkody powstałe wskutek zdarzeń losowych.
5. Sumy ubezpieczenia dla poszczególnych kategorii mienia oraz podlimit sumy ubezpieczenia dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, są ustalane na podstawie deklaracji Ubezpieczającego, z wyłączeniem podlimitu sumy ubezpieczenia dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego w umowie ubezpieczenia zawieranej w wariancie PROAMA Dom oraz o ile OWU nie stanowią inaczej.
6. Suma ubezpieczenia wskazana w deklaracji Ubezpieczającego dla poszczególnych kategorii mienia oraz jej podlimit ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, powinny odpowiadać określonej wartości danej kategorii mienia na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia w przypadku:
   1) domu mieszkalnego, budynku niemieszkalnego i garażu:
      a) wartości odtworzeniowej (nowej) danego budynku lub garażu, jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek tego budynku lub garażu nie przekracza 25 lat,
      b) wartości rzeczywistej danego budynku lub garażu, jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek tego budynku lub garażu przekracza 25 lat,
   2) lokalu mieszkalnego – wartości rynkowej tego lokalu,
   3) obiektów małej architektury i ogrodzenia – wartości rzeczywistej tego mienia,
   4) elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego:
      a) wartości odtworzeniowej (nowej), jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek tych elementów nie przekracza 10 lat,
      b) wartości rzeczywistej, jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek tych elementów przekracza 10 lat,
   5) ruchomości domowych – wartości rzeczywistej tych ruchomości, chyba że PROAMA wyraziła zgodę na ubezpieczenie ruchomości domowych według ich wartości odtworzeniowej (nowej),
   6) domu mieszkalnego w budowie i lokalu mieszkalnego w budowie – wartości ubezpieczanego mienia na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia powiększonej o przewidywane koszty robót budowlanych zaplanowanych w okresie ubezpieczenia.
7. W przypadku ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego PROAMA ma prawo zweryfikować wysokość sumy ubezpieczenia na podstawie średniej ceny metra kwadratowego domu albo lokalu w miejscowości, w której znajduje się ten dom albo lokal.
8. W przypadku zmniejszenia lub wyczerpania sumy ubezpieczenia ustalonej dla danej kategorii mienia lub jej podlimitu ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, na skutek wypłaty lub wypłat odszkodowań za szkody w tym mieniu, Ubezpieczający może dokonać doubezpieczenia, tj. suma ubezpieczenia lub jej podlimit mogą zostać podwyższone na wniosek Ubezpieczającego w drodze zmiany umowy ubezpieczenia, do której stosuje się odpowiednio postanowienia o jej zawarciu.

§ 14. Rozszerzenie przedmiotu ubezpieczenia

1. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia możliwe jest również włączenie do ubezpieczenia nowego przedmiotu ubezpieczenia, dotychczas nieobjętego ochroną ubezpieczeniową – na wniosek Ubezpieczającego, w drodze zmiany umowy ubezpieczenia, do której stosuje się odpowiednio postanowienia o jej zawarciu.
2. W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej w trakcie trwania umowy ubezpieczenia o garaż, budynek niemieszkalny, obiekty małej architektury lub ogrodzenie warunkiem objęcia ochroną tego mienia jest dostarczenie PROAMA zdjęć tego mienia z datą ich wykonania.

§ 15. Limity odpowiedzialności PROAMA dotyczące przepięcia

W przypadku przepięcia limit odpowiedzialności PROAMA na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi:

1) 20% sumy ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego – dla szkód w domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym innych niż w elementach stałych tego domu albo lokalu,
2) 20% sumy ubezpieczenia elementów stałych odpowiednio domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie – dla szkód w elementach stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego,
3) 20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla zdarzeń losowych – dla szkód w ruchomościach domowych.

§ 16. Limity odpowiedzialności PROAMA dotyczące poszczególnych rodzajów mienia i ubezpieczonych ryzyk

Limit odpowiedzialności PROAMA na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi:

1) dla elektronicznego sprzętu audiowizualnego, instrumentów muzycznych wszelkiego rodzaju, aparatów telefonicznych wszelkiego rodzaju, sprzętu fotograficznego i komputerowego, przenośnych urządzeń do nawigacji satelitarnej, palmtopów, tabletów, konsoli do gier i odtwarzaczy multimedialnych:
   a) łącznie 70% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla zdarzeń losowych – dla szkód powstałych wskutek zdarzeń losowych,
   b) łącznie 70% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla kradzieży z włamaniem lub rabunku – dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku,
2) dla biżuterii i innych wyrobów ze złota, srebra lub innych metali szlachetnych i kamieni szlachetnych:
   a) łącznie 20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla zdarzeń losowych – dla szkód powstałych wskutek zdarzeń losowych,
   b) łącznie 20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla kradzieży z włamaniem lub rabunku – dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku,

   w obu przypadkach nie więcej jednak niż 5 000 zł,
3) dla rowerów oraz sprzętu sportowego i turystycznego – łącznie 1 500 zł,
4) dla gotówki:
   a) 5% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla zdarzeń losowych – dla szkód powstałych wskutek zdarzeń losowych,
   b) 5% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla kradzieży z włamaniem lub rabunku – dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku,

   w obu przypadkach nie więcej jednak niż 500 zł,

5) dla ruchomości domowych użyczonych lub wypożyczonych:
   a) 20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla zdarzeń losowych – dla szkód powstałych wskutek zdarzeń losowych,
   b) 20% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla kradzieży z włamaniem lub rabunku – dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku,
6) dla materiałów budowlanych – 5 000 zł,
7) dla ruchomości domowych o wartości jednostkowej przekraczającej 5 000 zł, które nie zostaną umieszczone na liście przekazanej PROAMA przed zawarciem umowy ubezpieczenia – 5 000 zł w stosunku do każdej z tych ruchomości.

§ 17. Franszyzy

1. O ile nie umówiono się inaczej, w przypadku szkód w ubezpieczonym domu mieszkalnym, lokalu mieszkalnym, budynku niemieszkalnym, garażu, obiektach małej architektury, ogrodzeniu, elementach stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, ruchomościach domowych, domu mieszkalnym w budowie albo lokalu mieszkalnym w budowie mają zastosowanie franszyza integralna i franszyza redukcyjna w wysokości określonej w polisie ubezpieczeniowej.
2. Franszyza redukcyjna dotyczy odrębnie każdego przedmiotu ubezpieczenia, a franszyza integralna dotyczy łącznie wszystkich przedmiotów ubezpieczenia.

§ 18. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
1) przedmiotu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, wariantu ubezpieczenia, zadeklarowanych sum ubezpieczenia i podlimitu sumy ubezpieczenia dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, wysokości franszyz oraz sposobu opłacania składki ubezpieczeniowej i częstotliwości jej opłacania,
2) czasu trwania odpowiedzialności PROAMA,
3) posiadania innych rodzajów ubezpieczeń w PROAMA,
4) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania szkody lub jej wysokość, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 19. Zasady zabezpieczenia ubezpieczonego mienia

W przypadku ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji, dom mieszkalny albo lokal mieszkalny, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, muszą być zabezpieczone przez łączne spełnienie następujących warunków:
1) dostęp do ubezpieczonego mienia powinien być utrudniony dla osób trzecich tak, że wejście w jego posiadanie wymaga użycia siły fizycznej, narzędzi lub innych urządzeń, w szczególności ściany, sufity, podłogi i dachy domu albo lokalu nie mogą mieć niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy jest dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania,
2) wszystkie drzwi zewnętrzne powinny być pełne i w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy, przy czym:
   a) drzwi zewnętrzne (z wyłączeniem balkonowych i tarasowych), zawierające w swej konstrukcji elementy szklane powinny być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka przez otwór wybity w szybie znajdującej się w drzwiach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, przy czym warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli przeszklenia są wypełnione szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P3,
   b) wszystkie drzwi zewnętrzne (z wyłączeniem balkonowych i tarasowych) powinny być zamknięte na przynajmniej dwa zamki wielozastawkowe lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny),
   c) w przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być unieruchomione przy pomocy zasuwy u góry oraz u dołu od wewnętrznej strony domu lub lokalu,
   d) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak umocowane, osadzone i prawidłowo zamknięte, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby trzecie nie jest możliwe bez pozostawienia śladów,
   e) sztaby, skoble i zawiasy zewnętrzne, jeżeli nie są wmurowane w ścianę, powinny być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi w inny sposób od wewnątrz,
   f) jeżeli garaż znajduje się w obrębie budynku, z którego istnieje przejście do części mieszkalnej, powinien on posiadać drzwi zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową albo za pomocą elektronicznego systemu zamykania bramy, a budowa tych drzwi powinna być pełna (bez szklanych elementów wypełnienia),
3) klucze do zamków i kłódek powinny być w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego, jego osób bliskich, opiekunki do dziecka lub pomocy domowej albo innych osób upoważnionych przez Ubezpieczonego do ich przechowywania,
4) dom mieszkalny albo lokal mieszkalny znajdujący się na parterze powinny być wyposażone w alarm z monitoringiem, z czasem dojazdu załogi interwencyjnej do 15 minut, jeżeli zostały ubezpieczone ruchomości domowe na sumę ubezpieczenia dla kradzieży z włamaniem lub rabunku:
   a) przekraczającą 30 000 zł – w przypadku lokali mieszkalnych,
   b) przekraczającą 60 000 zł – w przypadku domów mieszkalnych.

§ 20. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. PROAMA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
   1) budowy bez wymaganego projektu budowlanego, zgłoszenia odpowiedniemu organowi lub bez pozwolenia odpowiedniego organu, jeżeli taki projekt, zgłoszenie lub pozwolenie były wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, jak też wskutek niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych budynku lub lokalu mieszkalnym, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczonym,
   2) systematycznego zawilgocenia lub zalania spowodowanego nieszczelnością instalacji wodno-kanalizacyjnej, przenikania wód z gruntu do budynku i jego elementów stałych, chyba że są one skutkiem powodzi, a zakres ubezpieczenia obejmuje to ryzyko, jak też pleśni lub zagrzybienia,
   3) zalania, które było spowodowane niezabezpieczeniem lub nieprawidłowym zamknięciem okien, drzwi zewnętrznych lub innych otworów w budynku lub lokalu mieszkalnym, jak też złym stanem dachu, ścian, działania ciężaru śniegu lub lodu na elementy konstrukcyjne dachu lub elementy nośne budynku, zamarznięciem rynny lub rury spustowej oraz roztapianiem się zalegających mas śniegu lub lodu, o ile na Ubezpieczonym spoczywał obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego lub zabezpieczenia powyższych elementów,
   4) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, jak też przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków lub lokali mieszkalnych i ich elementów stałych,
   5) naturalnego zużycia lub osiadania budynku, drgań spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, powietrznych lub podziemnych, spękania, osiadania, wyniesienia, kurczenia się lub rozciągania budynków lub ich części,
   6) zabrudzenia lub odbarwienia tynków zewnętrznych lub elewacji na skutek zalania lub opadów atmosferycznych, wszelkiego rodzaju skażenia, zanieczyszczenia, nagromadzenia osadów, zabrudzenia (w tym graffiti) lub zakurzenia,
   7) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego,
   8) kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji, jeżeli z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego w chwili zajścia tego zdarzenia ubezpieczony dom mieszkalny albo lokal mieszkalny nie spełniał wymogów dotyczących zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, które były wymagane dla zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że nie miało to wpływu na zajście ubezpieczonego zdarzenia, a w przypadku rażącego niedbalstwa – również jeżeli zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności,
   9) uderzenia pojazdu, jeżeli był on wykorzystywany do celów prowadzonej budowy lub był własnością Ubezpieczonego albo był eksploatowany przez Ubezpieczonego, opiekunkę do dziecka, pomoc domową lub osoby bliskie, zamieszkujące z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
   10) wybuchów wywołanych umyślnie, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą przez Ubezpieczonego albo wybuchu spowodowanego niewłaściwą eksploatacją urządzeń AGD, garnków, puszek, itp.
2. PROAMA nie odpowiada również za szkody powstałe w następujących rodzajach mienia:
   1) budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, dla których istnieje ustawowy obowiązek ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jak również w budynkach takich jak stodoły, obory, chlewy, kurniki, stajnie w których jest prowadzona działalność gospodarcza, w tym ich elementach stałych,
   2) budynkach takich jak magazyny, chłodnie, szklarnie, tunele foliowe, garaże blaszane oraz innych obiektach o charakterze tymczasowym, w tym ich elementach stałych, częściach wspólnych domów wielorodzinnych oraz w ruchomościach domowych zgromadzonych w pomieszczeniach znajdujących się w częściach wspólnych nieruchomości, w tym ich elementach stałych, chyba że umówiono się inaczej,
   3) mieniu znajdującym się w pomieszczeniach ogólnodostępnych (np. suszarni), jak też znajdującym się na zewnątrz budynku, powstałych na skutek pękania mrozowego, czyli uszkodzeń spowodowanych pękaniem i rozsadzaniem elementów zewnętrznych na skutek działania cieczy i niskiej temperatury,
   4) siłownikach i napędach bram.
3. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w czasie niezamieszkiwania przez Ubezpieczonego ani przez osobę przez niego upoważnioną w ubezpieczonym domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym przez okres dłuższy niż 60 dni.
4. Ochrona ubezpieczeniowa PROAMA nie obejmuje szkód powstałych wskutek kradzieży bez znamion włamania oraz polegających na zaginięciu ubezpieczonego mienia w niewyjaśnionych okolicznościach.

§ 21. Obowiązki w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową i skutki ich niewykonania

1. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczony jest zobowiązany:
   1) zapewnić bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia oraz zawiadomić policję lub inne właściwe organy o każdej szkodzie powstałej w okolicznościach uzasadniających wniosek, że powstała w wyniku bądź w związku z popełnieniem przestępstwa,
   2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia zwiększeniu się rozmiarów zaistniałej szkody lub zapobieżenia kolejnej szkodzie,
   3) najpóźniej w ciągu 3 dni od uzyskania wiadomości o szkodzie, powiadomić policję lub inne właściwe organy o kradzieży z włamaniem lub rabunku,
   4) zawiadomić telefonicznie lub w inny sposób PROAMA o kradzieży z włamaniem lub rabunku w terminie 3 dni od uzyskania informacji o ich dokonaniu, zaś o pozostałych zdarzeniach objętych ochroną ubezpieczeniową w terminie 7 dni od dnia ich zajścia,
   5) nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian w zakresie związanym ze szkodą oraz nie rozpoczynać jego naprawy bez wcześniejszych oględzin przez PROAMA lub akceptacji zmian lub naprawy przez PROAMA, chyba że takie oględziny nie zostały przeprowadzone a PROAMA nie zajęła żadnego stanowiska w tym zakresie w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. W razie szkody spowodowanej przez osoby trzecie, Ubezpieczony jest zobowiązany w miarę możliwości ustalić:
   1) dane osób, które spowodowały szkodę i innych osób biorących udział w zdarzeniu lub będących świadkami zdarzenia (w tym imię i nazwisko, adres, numer telefonu, adres e-mail),
   2) dane zakładu ubezpieczeń, w którym sprawca szkody posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej i dokumentu potwierdzającego zawarcie tego ubezpieczenia.
3. Jeżeli szkoda została spowodowana przez zwierzęta domowe lub hodowlane, Ubezpieczony jest zobowiązany w miarę możliwości ustalić dane właściciela zwierząt (w tym imię i nazwisko, adres, numer telefonu, adres e-mail) oraz dane zakładu ubezpieczeń, w którym właściciel zwierząt posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej obejmujące skutki tego zdarzenia.
4. Ubezpieczony ma obowiązek ułatwić PROAMA ustalenie okoliczności powstania i rozmiaru szkody, zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń regresowych od sprawcy szkody i udzielić wszelkiej pomocy w przeprowadzeniu postępowania regresowego.
5. W razie naruszenia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku zapobieżenia szkodzie lub zwiększenia się jej rozmiarów, PROAMA jest wolna od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu. W przypadku naruszenia przez Ubezpieczonego innych obowiązków, odszkodowanie zostanie zmniejszone w takim stopniu, w jakim naruszenie spowodowało zwiększenie się rozmiarów szkody, uniemożliwiło PROAMA ustalenie okoliczności jej powstania lub wysokości odszkodowania albo dochodzenie roszczeń regresowych.

§ 22. Sposób ustalenia wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania za szkodę w danej kategorii mienia ustala się odpowiednio według wartości odtworzeniowej (nowej), wartości rzeczywistej lub wartości rynkowej, według której została ustalona suma ubezpieczenia dla tej kategorii mienia lub podlimit sumy ubezpieczenia dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, z tym że w przypadku poniższych rodzajów mienia odszkodowanie ustala się według:
   1) budynek lub lokal mieszkalny – kosztów odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego budynku lub lokalu mieszkalnego z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe, przy czym za koszty odbudowy przyjmuje się koszt wykonania robót budowlanych i instalacyjnych, w tym nakładów na opracowanie dokumentacji projektowej i nadzoru nad budową, wyliczonych zgodnie ze średnimi cenami rynkowymi usług i materiałów obowiązujących na danym terenie, z zastrzeżeniem że:
      a) w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym uwzględnia się koszty nabycia lokalu mieszkalnego o takich samych lub zbliżonych parametrach jak ubezpieczony lokal (powierzchnia, standard wykończenia, wiek, lokalizacja) na danym terenie,
      b) w przypadku budynków ubezpieczonych według wartości rzeczywistej koszty odbudowy pomniejsza się o stopień zużycia technicznego obliczonego na dzień poprzedzający powstanie szkody na podstawie norm zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego, przy czym w razie przeprowadzenia remontu generalnego budynku stopień zużycia technicznego pomniejsza się stosownie do okresu eksploatacji danych elementów po remoncie,
   2) obiekty małej architektury i ogrodzenie – kosztów nabycia lub wytworzenia przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju (zbliżonej marki) przy uwzględnieniu średnich cen rynkowych usług i materiałów obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu pomniejszonych o stopień zużycia technicznego obliczony na dzień poprzedzający powstanie szkody na podstawie norm zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego,
   3) elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego:
      a) w przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty ubezpieczonego mienia – w wysokości odpowiadającej średniej wartości mienia tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen usług i materiałów obowiązujących na danym terenie oraz kosztów jego montażu,
      b) w przypadku uszkodzenia ubezpieczonego mienia – kosztów naprawy tego mienia odpowiednio do zakresu uszkodzeń wyliczonych:
         - według średnich cen zakładów usługowych na danym terenie,
         - na podstawie rachunku lub kosztorysu powykonawczego wraz ze specyfikacją wykonanych robót,
         - na podstawie kosztów ustalonych w porozumieniu z Ubezpieczonym stosownie do procentowego ubytku wartości uszkodzonego mienia,
      c) jeżeli elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego zostały ubezpieczone według wartości rzeczywistej koszty, o których mowa w ppkt a) i w ppkt b), pomniejsza się o stopień zużycia technicznego obliczony na dzień poprzedzający powstanie szkody na podstawie norm zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego,
   4) gotówka – wartości nominalnej gotówki, a waluty obce przelicza się na złote polskie według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego ostatnio przed powstaniem szkody,
   5) biżuteria i inne wyroby ze złota, srebra lub innych metali szlachetnych i kamieni szlachetnych – kosztów odtworzenia ustalonych według wagi przedmiotu, rodzaju i średniej ceny w skupie,
   6) dowód osobisty, paszport, legitymacja szkolna lub studencka, prawo jazdy i dowód rejestracyjny – kosztów odtworzenia duplikatów lub uzyskania nowych dokumentów.
2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się również:
   1) wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu,
   2) w ruchomościach domowych stanowiących komplet lub tworzących jedną całość – ubytek wartości, jakiemu uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:
   1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia lub osobistych upodobań Ubezpieczonego,
   2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
4. Teren, do którego odnosi się ustalenie średnich cen rynkowych usług i materiałów obejmuje miejscowość, w której były świadczone dane usługi lub znajdowało się ubezpieczone mienie.
5. Na wniosek Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego PROAMA udostępni im stosowane przez siebie normy zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego w uzgodniony z nimi sposób.

§ 23. Zgłoszenie szkody oraz ustalenie i wypłata odszkodowania

1. Ubezpieczony przy zgłoszeniu szkody jest zobowiązany podać do wiadomości PROAMA wszystkie wymagane przez PROAMA informacje niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PROAMA oraz wysokości odszkodowania, jak też udostępnić niezbędne dokumenty w tym celu.
2. Wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z wyborem Ubezpieczonego na podstawie:
   1) kosztorysu sporządzonego przez PROAMA w oparciu o średnie ceny rynkowe usług i materiałów w miejscowości, w której były świadczone dane usługi lub znajdowało się ubezpieczone mienie,
   2) faktur lub rachunków za odbudowę lub naprawę ubezpieczonego mienia, potwierdzonych:
      a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub
      b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł,
   3) kosztorysu odbudowy lub naprawy sporządzonego przez Ubezpieczonego zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającego dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów jeżeli odbudowa lub naprawa miała miejsce systemem gospodarczym.
3. Przedłożone faktury, rachunki i kosztorysy są weryfikowane przez PROAMA w zakresie zgodności ze stanem faktycznym co do wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.
4. Jeżeli odszkodowanie jest ustalane na podstawie faktur, rachunków i innych dokumentów, z których wynika naprawa ubezpieczonego mienia i wysokość kosztów tej naprawy, na żądanie PROAMA Ubezpieczony ma obowiązek umożliwić dokonanie oględzin ubezpieczonego mienia w trakcie przeprowadzanej naprawy lub po dokonaniu tej naprawy.
5. W razie kradzieży ubezpieczonego mienia, odszkodowanie jest wypłacane po przeniesieniu prawa własności tego mienia na PROAMA, chyba że PROAMA zrzeknie się tego uprawnienia.
6. W razie odzyskania ubezpieczonego mienia po wypłacie odszkodowania, na wniosek Ubezpieczonego PROAMA przeniesie na niego prawo jego własności, za zwrotem wypłaconego odszkodowania, jeżeli wcześniej to prawo zostało nabyte przez PROAMA.

§ 24. Zwrot kosztów

1. PROAMA, oprócz wypłaty odszkodowania, odpowiednio w granicach sum ubezpieczenia poszczególnych rodzajów mienia oraz podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, zwróci również udokumentowane i uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia koszty działań podjętych w celu zmniejszenia szkody lub zabezpieczenia mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą, w szczególności działania straży pożarnej, Policji lub innych służb publicznych (akcja ratownicza).
2. Ponadto PROAMA, odpowiednio w granicach sum ubezpieczenia poszczególnych rodzajów mienia oraz podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, zwróci udokumentowane i uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia koszty:
   1) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po szkodzie – do 10% wysokości ustalonego odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub utracone mienie,
   2) naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń mienia, powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub próby włamania – w wysokości nieprzekraczającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia ruchomości domowych ustalonej dla kradzieży z włamaniem lub rabunku oraz sumy ubezpieczenia elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, jednak nie więcej niż 1 500 zł,
   3) poszukiwania przyczyny szkody – w wysokości nie przekraczającej 5% łącznej sumy ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego oraz sumy ubezpieczenia elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, jednak łącznie nie więcej niż 5 000 zł.

§ 25. Zakwaterowanie zastępcze

1. Jeżeli się tak umówiono przy ubezpieczeniu domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego uniemożliwiającego zamieszkiwanie w tym domu albo lokalu, gdy czas ich przywrócenia do stanu zamieszkania przekracza 4 dni, PROAMA zorganizuje i pokryje koszty pobytu w hotelu Ubezpieczonego oraz osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w tym domu albo lokalu.
2. PROAMA pokryje koszty pobytu w hotelu maksymalnie przez 5 dób hotelowych, z limitem 300 zł na jedną dobę dla wszystkich uprawnionych osób.

Rozdział III. Ubezpieczenie Assistance Domowe

§ 26. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest zorganizowanie lub zorganizowanie i pokrycie kosztów świadczenia usług assistance dla wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 27. Zakres ubezpieczenia

Wymienione poniżej usługi assistance przysługują w razie zajścia opisanych zdarzeń i polegają na wykonaniu następujących czynności:

1) **Interwencja specjalisty AGD i RTV** – zorganizowaniu wizyty i pokryciu kosztów serwisanta (robocizna oraz koszty dojazdu) w przypadku awarii sprzętu AGD lub RTV, bez kosztów części zamiennych,
2) **Interwencja ślusarza** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów wizyty ślusarza (robocizna oraz koszty dojazdu), bez kosztów części zamiennych, w celu wymiany zamków w przypadku uszkodzenia, zatrzaśnięcia drzwi, kradzieży kluczy lub uszkodzenia zamków w drzwiach wejściowych,
3) **Infolinia remontowa** – udzielaniu telefonicznych informacji na temat placówek oferujących materiały budowlane oraz informacji w sprawie wykonywania remontów,
4) **Lokal zastępczy** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu wynajęcia lokalu zastępczego dla Ubezpieczonego oraz osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego, uniemożliwiło mieszkanie w tym domu albo lokalu oraz gdy czas ich przywrócenia do stanu zamieszkania przekracza 4 dni,
5) **Dozór miejsca ubezpieczenia do czasu naprawy lub założenia nowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu dozoru ubezpieczonego domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego, jeżeli były one zabezpieczone w sposób określony w Ubezpieczeniu Mieszkaniowym i zdarzenie objęte ochroną na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego spowodowało zniszczenie tego domu albo lokalu albo ich elementów stałych w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkanie w tym domu albo lokalu oraz jednocześnie zostały zniszczone te zabezpieczenia,
6) **Interwencja specjalisty** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów wizyty (robocizna oraz koszty dojazdu) hydraulika, elektryka, szklarza, dekarza, stolarza, murarza, technika urządzeń grzewczych lub dezynsektora, bez kosztów części zamiennych, w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
7) **Transport do lokalu zastępczego** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu przewozu Ubezpieczonego i osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego wraz z ich bagażem podręcznym do lokalu zastępczego, jeżeli osobom tym przysługuje świadczenie w postaci lokalu zastępczego,
8) **Transport ocalałego mienia na terytorium RP** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu transportu ocalałego mienia za pomocą pojazdu mechanicznego o ładowności do 3,5 tony do wskazanego przez Ubezpieczonego miejsca znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zdarzenie objęte ochroną na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego spowodowało zniszczenie ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo ich elementów stałych w stopniu uniemożliwiającym dalsze przechowywanie ubezpieczonego mienia w miejscu ubezpieczenia,
9) **Przechowanie ocalałego mienia** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu przechowania ocalałego mienia, jeżeli zdarzenie objęte ochroną na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego spowodowało zniszczenie ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo ich elementów stałych w takim stopniu, że dalsze przechowywanie ubezpieczonego mienia w miejscu ubezpieczenia będzie przyczyniać się do dalszego niszczenia tego mienia,
10) **Opiekun Klienta w razie szkody** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu nadzorowania prac związanych z odbudową zniszczonego lub poważnie uszkodzonego ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo ich elementów stałych, takich jak zamawianie materiałów budowlanych, nadzorowanie prac ekipy remontowej, itp. – przez maksymalny czas 5 dni, z wyłączeniem kosztów materiałów i ich transportu oraz wynagrodzenia innych osób,
11) **Pomoc w przeprowadzce** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów przeprowadzki, tj. kosztów przetransportowania mienia z ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego albo ich elementów stałych do nowego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego – maksymalnie do 50 km od miejsca ubezpieczenia oraz kosztów załadunku i rozładunku tego mienia,
12) **Udzielenie natychmiastowej pomocy** – wypłaceniu Ubezpieczonemu zaliczki na poczet należnego mu odszkodowania z tytułu ubezpieczenia mienia w ramach Ubezpieczenia Mieszkaniowego w terminie 24 godzin od zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego na zakup artykułów pierwszej potrzeby (odzież, jedzenie itp.); jeżeli okaże się, że odszkodowanie nie jest należne lub należne w wysokości niższej niż wypłacona zaliczka Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie zwrócić zaliczkę lub jej odpowiednią część po otrzymaniu wezwania PROAMA,
13) **Wizyta lekarza pierwszego kontaktu** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu dojazdu oraz honorarium lekarza albo kosztów wizyty w najbliższej miejscu zamieszkania Ubezpieczonego placówce medycznej w przypadku nieszczęśliwego wypadku mającego miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na skutek którego Ubezpieczony doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia i pozostaje unieruchomiony,
14) **Wizyta pielęgniarki** – zorganizowaniu i pokryciu kosztu dojazdu do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego oraz honorarium pielęgniarki w przypadku nieszczęśliwego wypadku mającego miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na skutek którego Ubezpieczony doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia i pozostaje unieruchomiony,
15) **Dostawa leków** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów dostarczenia leków do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego, jeżeli Ubezpieczony w wyniku nieszczęśliwego wypadku jest unieruchomiony, z wyłączeniem kosztów leków,
16) **Opieka nad dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów opieki nad dziećmi Ubezpieczonego lub osobami niepełnosprawnymi pozostającymi z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkującymi razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym, w razie hospitalizacji Ubezpieczonego oraz braku możliwości sprawowania opieki nad dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi przez inne osoby,
17) **Opieka nad zwierzętami** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów opieki nad zwierzętami należącymi do Ubezpieczonego, w razie hospitalizacji Ubezpieczonego oraz braku możliwości sprawowania opieki nad zwierzętami przez inne osoby,
18) **Pomoc rehabilitanta** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów rehabilitacji, jeżeli Ubezpieczony wymaga rehabilitacji po nieszczęśliwym wypadku, który miał miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
19) **Infolinia medyczna** – udzielaniu telefonicznych informacji: teleadresowych dotyczących prywatnych i państwowych placówek służby zdrowia działających na terenie Polski, informacji teleadresowych dotyczących prywatnych i państwowych placówek świadczących usługi rehabilitacyjne na terenie Polski, informacji teleadresowych dotyczących prywatnych i państwowych placówek specjalizujących się w zakresie neonatologii i pediatrii, informacji teleadresowych dotyczących aptek działających na terenie Polski, informacji o placówkach prowadzących sprzedaż sprzętu rehabilitacyjnego oraz o wypożyczalniach sprzętu rehabilitacyjnego funkcjonujących na terenie Polski, informacji o klinikach położniczych oraz o szkołach rodzenia dostępnych na terenie Polski, informacji teleadresowych o sanatoriach działających na terenie Polski, informacji teleadresowych o oddziałach Narodowego Funduszu Zdrowia,
20) **Concierge** – zorganizowaniu i pokryciu kosztów organizacji zleconych przez Ubezpieczonego czynności dotyczących dostarczenia produktów lub rezerwacji usług, z wyłączeniem kosztu tych produktów i usług, jak również kosztu ich dostarczenia, tj. rezerwacji w hotelu, rezerwacji biletów lotniczych i promowych, zakup i dostarczenie biletów kolejowych, rezerwacja biletów na imprezy kulturalne lub sportowe (z opcją dostarczenia), zakup i dostarczenie Ubezpieczonemu wybranych artykułów, organizacja wynajmu samochodu wskazanej klasy lub marki (z opcją podstawienia), przewiezienie pojazdu na przegląd, wymianę opon, do myjni – wraz z jego odstawieniem z powrotem do Ubezpieczonego po wykonaniu usługi, rezerwacja w restauracjach i klubach, rezerwacja w centrach konferencyjnych, zamówienie i dostarczenie kwiatów, zapewnienie kierowcy zastępczego, wynajęcie i podstawienie limuzyny z kierowcą, organizacja opiekunki dla dziecka, organizacja usług ogrodniczych, organizacja usług sprzątania miejsca ubezpieczenia,
21) **Telefoniczna konsultacja informatyczna** – udzieleniu telefonicznie Ubezpieczonemu podstawowych informacji oraz instrukcji w przypadku zgłoszonych przez Ubezpieczonego problemów technicznych dotyczących domowego sprzętu komputerowego lub zainstalowanego na nim oprogramowania,
22) **Usługi informacyjne** – udzielaniu telefonicznie Ubezpieczonemu informacji na następujące tematy: informacje sportowe, informacje o podróżach i turystyce, informacje samochodowe (możliwości wypożyczenia samochodu, koszty paliwa i opłat drogowych), informacje dotyczące połączeń lotniczych.

§ 28. Limity odpowiedzialności

Limity odpowiedzialności są ustalane odrębnie dla poszczególnych usług assistance i stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA w odniesieniu do każdego ze zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, chyba że w odniesieniu do danej usługi zastrzeżono inaczej.

Usługa assistance		Limit
Home assistance	Interwencja specjalisty AGD i RTV	400 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Interwencja ślusarza	200 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
	Infolinia remontowa	Bez limitu
Pomoc organizacyjna w razie szkody	Lokal zastępczy	Maksymalnie 30 dni pobytu w lokalu zastępczym na jedno i wszystkie zdarzenia 2 500 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia
	Dozór miejsca ubezpieczenia	3 doby na jedno zdarzenie 1 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia
Pomoc organizacyjna w razie szkody	Interwencja specjalisty	500 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Transport do lokalu zastępczego	300 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
	Transport ocalałego mienia na terenie RP	500 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
	Przechowanie ocalałego mienia	1 500 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
	Opiekun Klienta w razie szkody	700 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia
	Udzielenie natychmiastowej pomocy finansowej na zakup artykułów pierwszej potrzeby	2 000 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
Pomoc medyczna	Wizyta lekarza pierwszego kontaktu	200 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie jedna usługa w okresie ubezpieczenia
	Wizyta pielęgniarki	100 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Dostawa leków	200 zł na jedno zdarzenie Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Opieka nad dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi	3 dni, nie więcej niż 150 zł za dzień opieki Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Opieka nad zwierzętami	3 dni, nie więcej niż 150 zł za dzień opieki Maksymalnie dwie usługi w okresie ubezpieczenia
	Pomoc rehabilitanta	4 godziny na jedno i wszystkie zdarzenia 400 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia
	Infolinia medyczna	Bez limitu
Pomoc w przeprowadzce	Organizacja i pokrycie kosztów przeprowadzki	1 000 zł na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia
Concierge	Organizacja zleconych czynności	Bez limitu
Serwis informatyczny	Telefoniczna konsultacja informatyczna	Maksymalnie 15 min konsultacji, jedna usługa w okresie ubezpieczenia
Usługi informacyjne	Telefoniczne udzielanie informacji	Bez limitu

§ 29. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w zakresie przynajmniej domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych albo w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 30. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

1) okresu ubezpieczenia oraz sposobu i częstości opłacania składki,
2) posiadania innych rodzajów ubezpieczeń w PROAMA,
3) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 31. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Świadczenia assistance nie przysługują, jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową powstało wskutek:
   1) konserwacji elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych albo rozłączenia lub przerwy w funkcjonowaniu urządzeń wodno-kanalizacyjnych, do których naprawy zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku,
   2) zawilgocenia budynku lub jego elementów stałych w wyniku zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez dach, ściany, balkony, tarasy, okna lub niezabezpieczone otwory, jeżeli obowiązek konserwacji tych urządzeń i instalacji, czy elementów budynku należał do Ubezpieczonego albo przenikania wód gruntowych lub powodzi na danym terenie,
   3) prowadzenia przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej,
   4) udziału Ubezpieczonego w przestępstwach albo działania Ubezpieczonego lub osób bliskich, znajdujących się w stanie nietrzeźwości lub po użyciu narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków.
2. Odpowiedzialność PROAMA polegająca na organizacji pomocy medycznej jest wyłączona, jeżeli konieczność interwencji medycznej jest związana z:
   1) chorobami chronicznymi lub przewlekłymi Ubezpieczonego albo rekonwalescencją Ubezpieczonego lub schorzeniami w trakcie trwania leczenia,
   2) nieszczęśliwym wypadkiem, który miał miejsce przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej albo nagłym pogorszeniem stanu zdrowia Ubezpieczonego lub komplikacjami w przypadku chorób, które wymagają stałego leczenia lub opieki medycznej.
3. Z zakresu odpowiedzialności PROAMA wyłączone są również:
   1) usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników oraz jakichkolwiek maszyn i urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej,
   2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, bojlerów, grzejników, podgrzewaczy przepływowych, filtrów wody, szamba, zatkaniem zlewu, umywalki lub wanny,
   3) usługi związane z uszkodzeniami kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych i wodociągowych oraz podziemnych linii energetycznych oraz wszystkich tych instalacji, za naprawę lub konserwacje których odpowiadają administracja mieszkania lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego,
   4) usługi związane z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia albo uszkodzeniami wskutek działania czynników termicznych lub chemicznych,
   5) naprawy wynikające z naturalnego zużycia się części lub materiałów eksploatacyjnych albo celowego uszkodzenia sprzętu AGD lub sprzętu RTV.

§ 32. Obowiązki Ubezpieczonego w razie zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

1. Warunkiem skorzystania ze świadczeń przewidzianych w umowie ubezpieczenia jest:
   1) niezwłoczne telefoniczne zawiadomienie PROAMA o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, jak też podanie PROAMA wszelkich istotnych okoliczności dotyczących zdarzenia i rodzaju potrzebnych usług assistance,
   2) postępowanie zgodnie z dyspozycjami PROAMA, w szczególności ułatwienie wykonywania czynności zmierzających do spełnienia świadczenia assistance.
2. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności i jest zwolniona z obowiązku zwrotu jakichkolwiek kosztów poniesionych bez porozumienia z PROAMA.

§ 33. Realizacja świadczeń assistance

PROAMA organizuje i pokrywa koszty usług assistance, które są realizowane przez osoby trzecie. Za szkody wyrządzone w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem tych usług, ponoszą bezpośrednio odpowiedzialność osoby wykonujące te usługi.

Rozdział IV. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków

§ 34. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

2. Jeżeli się tak umówiono, przedmiotem ubezpieczenia jest również życie i zdrowie wskazanych w umowie ubezpieczenia osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym.

§ 35. Zakres ubezpieczenia

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje trwałe następstwa nieszczęśliwego wypadku w postaci śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego.
2. Ponadto PROAMA pokryje koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z koniecznością:
   1) nabycia przez niego przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych,
   2) poddania się przez niego operacji plastycznej,

   pod warunkiem, że koszty te zostały poniesione w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.

§ 36. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w zakresie przynajmniej domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych albo w czasie trwania tej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 37. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA

Ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do danego Ubezpieczonego kończy się z dniem wypłaty świadczeń w wysokości sumy ubezpieczenia.

§ 38. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana odrębnie na każdego Ubezpieczonego, w tej samej wysokości dla wszystkich Ubezpieczonych i jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej.
2. Suma ubezpieczenia w odniesieniu do danego Ubezpieczonego ulega zmniejszeniu o kwoty świadczeń wypłacone temu Ubezpieczonemu.

§ 39. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
1) sumy ubezpieczenia i liczby osób objętych ochroną ubezpieczeniową,
2) czasu, na jaki jest zawierana umowa ubezpieczenia,
3) sposobu opłacania składki i częstotliwości jej opłacania,
4) posiadania innych rodzajów ubezpieczeń w PROAMA,
5) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 40. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje następstw nieszczęśliwych wypadków:
   1) stanowiących następstwo chorób zawodowych, przewlekłych lub chronicznych, jak też na skutek zaburzeń psychicznych Ubezpieczonego lub napadów epileptycznych lub będących następstwem zawału serca lub udaru mózgu albo chorób tropikalnych,
   2) powstałych w związku z usiłowaniem lub popełnieniem przez Ubezpieczonego przestępstwa, samookaleczenia lub samobójstwa, a także udziałem ubezpieczonego w bójkach i zamieszkach,
   3) powstałych w związku ze stanem nietrzeźwości Ubezpieczonego lub po użyciu alkoholu albo w związku z zażyciem przez niego narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków,
   4) będących następstwem leczenia lub zabiegów leczniczych, chyba że było to leczenie bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku,
   5) spowodowanych posługiwaniem się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi i pirotechnicznymi w rozumieniu przepisów o materiałach wybuchowych,
   6) powstałych wskutek wyczynowego uprawiania sportów, a także uprawiania sportów o ryzykownym charakterze, jak też w trakcie uczestnictwa w zawodach, treningach, zgrupowaniach oraz obozach sportowych nieobjętych programem szkolnym,
   7) powstałych w czasie przebywania Ubezpieczonego w miejscach, w których obowiązywał go zakaz przebywania,
   8) powstałych wskutek wypadku komunikacyjnego i użytkowania pojazdu mechanicznego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje doznanej przez Ubezpieczonego krzywdy, bólu oraz innych cierpień fizycznych lub moralnych.

§ 41. Postępowanie w razie nieszczęśliwego wypadku

W razie zajścia nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony jest zobowiązany:
1) przedsięwziąć dostępne i odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia oraz zapewnić pomoc medyczną poszkodowanym,
2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu złagodzenia skutków zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w tym niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu,
3) zawiadomić PROAMA o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową w terminie 7 dni od daty jego zajścia, przedstawić okoliczności oraz posiadane dowody potwierdzające okoliczności zdarzenia i jego skutki; jeżeli ze względu na stan zdrowia lub inną poważną przyczynę Ubezpieczony nie mógł wykonać tego obowiązku w powyższym terminie, jest on zobowiązany do jego wykonania w terminie 7 dni od momentu ustania tej przyczyny.

§ 42. Obowiązki zgłaszającego roszczenie

1. PROAMA może zażądać od zgłaszającego roszczenie dokumentów i informacji, których nie może uzyskać samodzielnie działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie PROAMA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia. PROAMA ma prawo zwrócić się do zgłaszającego roszczenie o złożenie dokumentów znajdujących się w jego posiadaniu także wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia likwidacji roszczenia.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany poddać się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, jeżeli będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń, przy czym koszty tego badania ponosi PROAMA.
3. O ile będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń ubezpieczeniowych, Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić PROAMA zasięganie informacji o stanie jego zdrowia, w tym zwolnić osoby trzecie posiadające takie informacje z obowiązku zachowania wobec PROAMA tajemnicy.

§ 43. Świadczenia ubezpieczeniowe

1. W razie śmierci Ubezpieczonego PROAMA wypłaci świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.
2. W razie trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego wskazanego w tabelach uszczerbków na zdrowiu stanowiących Załącznik nr 2 do OWU PROAMA wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie stanowiące określony procent sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż sumę ubezpieczenia.
3. W razie trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego innego niż wskazany w tabelach uszczerbków na zdrowiu stanowiących Załącznik nr 2 do OWU PROAMA wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości 1% sumy ubezpieczenia za każdy 1% uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, nie więcej jednak niż sumę ubezpieczenia.
4. W razie nabycia przez Ubezpieczonego przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych, Ubezpieczonemu zostaną zwrócone poniesione z tego tytułu koszty do wysokości 15% sumy ubezpieczenia.
5. W razie konieczności poddania się przez Ubezpieczonego operacji plastycznej, zostaną mu zwrócone poniesione z tego tytułu koszty do wysokości 10% sumy ubezpieczenia.

§ 44. Ustalenie zasadności i wysokości świadczeń

1. PROAMA wypłaci świadczenia wskazane w umowie ubezpieczenia po ustaleniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem, a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią Ubezpieczonego albo koniecznością poniesienia przez Ubezpieczonego kosztów objętych zakresem ubezpieczenia.
2. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu ma miejsce zgodnie z tabelami uszczerbków na zdrowiu stanowiącymi Załącznik nr 2 do OWU. W przypadku uszczerbków innych niż zawarte w tabelach uszczerbków na zdrowiu stopień uszczerbku ustalany jest w oparciu o zasady dotyczące orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu na potrzeby ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadków przy pracy obowiązujące w dacie nieszczęśliwego wypadku.
3. Jeżeli Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w następstwie tego samego nieszczęśliwego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci stanowi różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia a wypłaconą wcześniej kwotą z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.
4. Koszty objęte zakresem ubezpieczenia ustala się na podstawie oryginałów faktur, rachunków lub innych dowodów poniesienia tych kosztów, przy czym zwracane są wyłącznie koszty poniesione w ciągu 2 lat od zajścia nieszczęśliwego wypadku.

Rozdział V. Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej

Sekcja I. Postanowienia wspólne

§ 45. Warianty ubezpieczenia

Umowa ubezpieczenia może być zawarta w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości, jak również w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym albo Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS, stanowiących rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w stosunku do wariantu Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości.

§ 46. Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego lub w czasie trwania takiej umowy:
   1) w wariancie PROAMA Dom – przynajmniej w zakresie ubezpieczenia ruchomości domowych,
   2) w wariancie PROAMA Dom Premium – przynajmniej w zakresie ubezpieczenia domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym albo wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy ubezpieczenia w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości lub w czasie trwania takiej umowy.
3. Nie jest możliwe jednoczesne zawarcie umowy ubezpieczenia w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS, ani zawarcie umowy ubezpieczenia w jednym z tych wariantów w czasie trwania umowy ubezpieczenia zawartej w drugim z nich.

§ 47. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.
2. Umowa ubezpieczenia zawarta w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym albo wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy ubezpieczenia w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości.

§ 48. Suma gwarancyjna

1. Suma gwarancyjna jest ustalana odrębnie dla każdego z wariantów umowy ubezpieczenia i jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem że suma gwarancyjna w umowie ubezpieczenia zawartej w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości jest równa 5-krotności sumy ubezpieczenia ustalonej dla ruchomości domowych dla zdarzeń losowych w Ubezpieczeniu Mieszkaniowym, jeżeli umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego została zawarta w wariancie PROAMA Dom.
2. Suma gwarancyjna dotyczy jednego i wszystkich zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia, bez względu na liczbę poszkodowanych.

§ 49. Franszyza integralna

O ile nie umówiono się inaczej, w przypadku szkody ma zastosowanie franszyza integralna w każdej szkodzie w wysokości określonej w polisie ubezpieczeniowej odrębnie dla każdego z wariantów umowy ubezpieczenia.

§ 50. Składka ubezpieczeniowa

1. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie czynników przyjętych przy ustalaniu składki w Ubezpieczeniu Mieszkaniowym dla ubezpieczenia ruchomości domowych, jeżeli umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego została zawarta w wariancie PROAMA Dom.
2. W pozostałych przypadkach składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
   1) wysokości sumy gwarancyjnej,
   2) okresu ubezpieczenia oraz sposobu i częstotliwości opłacania składki,
   3) posiadania innych rodzajów ubezpieczeń w PROAMA,
   4) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 51. Obowiązki Ubezpieczonego w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

1. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczony jest zobowiązany:
   1) przedsięwziąć dostępne i odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia, starać się złagodzić skutki zdarzenia oraz zapewnić pomoc medyczną poszkodowanym, jak również w miarę możliwości zabezpieczyć ich mienie,
   2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia kolejnej szkodzie lub zwiększeniu się jej rozmiarów oraz starać się o zebranie dowodów pozwalających na ustalenie okoliczności zdarzenia oraz rodzaju i rozmiarów szkody,
   3) niezwłocznie zawiadomić policję o zdarzeniu, o ile doszło do wypadku z ofiarami w ludziach lub w okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że powstał w wyniku bądź w związku z popełnieniem przestępstwa,
   4) udzielić uczestnikom zdarzenia niezbędnych informacji koniecznych do identyfikacji PROAMA (w tym podać dane dotyczące umowy ubezpieczenia),
   5) zawiadomić PROAMA o zdarzeniu w terminie 7 dni od daty jego zajścia, przedstawić okoliczności oraz posiadane dowody potwierdzające okoliczności zdarzenia i rozmiar szkody, jak też udzielić PROAMA pomocy w dochodzeniu roszczeń przeciwko sprawcy szkody.
2. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił powyższych obowiązków, a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jego odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, PROAMA może dochodzić od niego zwrotu takiej części odszkodowania, jaka nie zostałaby wypłacona, gdyby obowiązki te zostały należycie wykonane.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić PROAMA o wystąpieniu poszkodowanego przeciwko niemu na drogę sądową, jak też o wszczęciu przeciwko niemu postępowania karnego lub karno-administracyjnego.

§ 52. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania

1. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego oraz innych osób objętych ochroną ubezpieczeniową, do wysokości sumy gwarancyjnej.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego lub inne osoby objęte ochroną ubezpieczeniową roszczeń poszkodowanego lub złożenie oświadczenia o przyjęciu odpowiedzialności bez uprzedniej zgody PROAMA nie ma skutków prawnych względem PROAMA.

§ 53. Zwrot kosztów

PROAMA, oprócz wypłaty odszkodowania, w granicach sumy gwarancyjnej ustalonej dla danego wariantu ubezpieczenia, zwróci również udokumentowane i uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia koszty:
1) działań podjętych w celu zmniejszenia szkody lub zabezpieczenia mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą,
2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą PROAMA w celu wyjaśnienia okoliczności powstania szkody,
3) koszty udziału Ubezpieczonego lub innych osób objętych ochroną ubezpieczeniową w procesie cywilnym jako strony pozwanej.

§ 54. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
   1) wyrządzonych osobie bliskiej Ubezpieczonego,
   2) związanych z wykonywaniem aktywności zawodowej i pozostających w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, wykonywaniem działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienia funkcji w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych oraz pracy w charakterze wolontariusza,
   3) wyrządzonych w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
   4) wynikłych z posiadania lub używania materiałów wybuchowych, w tym petard, fajerwerków, sztucznych ogni, jak też powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej, urządzeń do gry w paintball oraz amunicji do tej broni,
   5) wyrządzonych w związku z posiadaniem, używaniem lub prowadzeniem maszyn lub jednostek pływających, a także maszyn lub jednostek latających, jak i pojazdów mechanicznych niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych,
   6) objętych systemem obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w ramach którego Ubezpieczony lub inne osoby objęte ochroną, miały obowiązek posiadania ochrony ubezpieczeniowej,
   7) wyrządzonych wskutek wyczynowego uprawiania sportu lub wskutek uprawiania sportów o ryzykownym charakterze,
   8) wynikłych z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń,
   9) polegających na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, papierów wartościowych, bonów towarowych, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, wszelkiego rodzaju dokumentów, nośników danych, a także przedmiotów o charakterze zabytkowym, archiwalnym lub unikatowym,
   10) powstałych wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego, w tym oddziaływania temperatury, gazów, oparów, wilgoci, dymu, sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji oraz działania hałasu,
   11) związanych z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej albo wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań umownych, z wyłączeniem szkód, o których mowa w § 56 pkt 2 OWU (odpowiedzialność cywilna najemcy),
   12) spowodowanych niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Ubezpieczonego wymaganych przepisami prawa remontów, konserwacji lub przeglądów, w przypadku gdy było to bezpośrednią przyczyną szkody,
   13) powstałych z tytułu uczestnictwa w polowaniach.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również kar umownych, grzywien sądowych, kar administracyjnych, podatków i należności publicznoprawnych, do zapłacenia których jest zobowiązany Ubezpieczony lub inne osoby objęte ochroną ubezpieczeniową.

Sekcja II. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości

§ 55. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna deliktowa:
1) wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
2) osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym,

za wyrządzone osobom trzecim szkody, za które ponoszą oni odpowiedzialność zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 56. Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje:
1) odpowiedzialność cywilną deliktową Ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z użytkowaniem:
   a) mienia ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
   b) domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, których częścią jest lub w których znajduje się mienie ubezpieczone na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
   c) nieruchomości, na której znajduje się dom mieszkalny ubezpieczony na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
2) odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym, jak też ruchomościach domowych znajdujących się w tym domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym, będących przedmiotem umowy cywilnoprawnej zawartej w formie pisemnej, w tym umowy najmu lub użyczenia, wyrządzone osobie, której przysługuje własność lub inne prawo rzeczowe do tego mienia (odpowiedzialność cywilna najemcy).

§ 57. Miejsce ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe na terenie nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczone mienie oraz na terenie chodnika położonego bezpośrednio przy granicy nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny, wskutek nieuprzątnięcia lub nienależytego uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodnika, o ile taki obowiązek ciążył na Ubezpieczonym.

§ 58. Dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
   1) wyrządzonych przez zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego opiekunkę do dziecka lub pomoc domową,

2) wyrządzonych zatrudnionej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego pomocy domowej lub opiekunce do dziecka podczas wykonywania przez nie powierzonych im prac,
3) wyrządzonych przez posiadane zwierzęta domowe, hodowlane lub gospodarskie,
4) wyrządzonych wskutek użytkowania roweru lub amatorskiego uprawiania sportów letnich i zimowych.

2. W zakresie obejmującym odpowiedzialność cywilną najemcy zgodnie § 56 pkt 2, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody w mieniu będącym przedmiotem umowy cywilnoprawnej:
1) spowodowane normalnym zużyciem tego mienia w trakcie jego używania albo nadmiernym jego obciążeniem lub używaniem niezgodnie z jego przeznaczeniem lub w innych celach niż mieszkaniowe,
2) spowodowane utratą tego mienia niewynikającą z jego zniszczenia lub uszkodzenia,
3) powstałe w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu lub w rzeczach w nich pozostawionych, jak też w wyrobach ze szkła lub ceramiki,
4) wynikające z podnajmowania nieruchomości w całości lub w części albo ze zmian w użytkowanych pomieszczeniach poczynionych wbrew umowie albo ich przeznaczeniu.

Sekcja III. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 59. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna deliktowa:
1) wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
2) osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym,

za szkody wyrządzone osobom trzecim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wykonywaniem czynności życia codziennego, za które ponoszą oni odpowiedzialność zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 60. Dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody mieszczące się w zakresie umowy ubezpieczenia zawartej w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również szkód:
1) wyrządzonych przez zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego opiekunkę do dziecka lub pomoc domową,
2) wyrządzonych zatrudnionej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego pomocy domowej lub opiekunce do dziecka podczas wykonywania przez nie powierzonych im prac,
3) wyrządzonych przez posiadane zwierzęta domowe, hodowlane lub gospodarskie,
4) wyrządzonych wskutek użytkowania roweru lub amatorskiego uprawiania sportów letnich i zimowych.

Sekcja IV. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS

§ 61. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna deliktowa:
1) wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujących razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym za szkody wyrządzone osobom trzecim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wykonywaniem czynności życia codziennego, w tym:
a) wyrządzone zatrudnionej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego pomocy domowej lub opiekunce do dziecka podczas wykonywania przez nie powierzonych im prac,
b) wyrządzone przez posiadane zwierzęta domowe, hodowlane lub gospodarskie,
c) powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskutek używania roweru,
d) wyrządzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskutek amatorskiego uprawiania sportów letnich i zimowych,
2) zatrudnionej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Ubezpieczonego opiekunki do dziecka lub pomocy domowej za szkody wyrządzone osobom trzecim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powstałe w związku z wykonywaniem przez nie powierzonych im prac,

za które ponoszą oni odpowiedzialność zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody spowodowane wskutek pęknięcia, oderwania się lub odłączenia się wężyka, niezależnie od winy Ubezpieczonego lub innych osób objętych ochroną ubezpieczeniową.

§ 62. Dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody mieszczące się w zakresie umowy ubezpieczenia zawartej w wariancie Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej związanej z użytkowaniem nieruchomości inne niż ujęte § 61 ust. 2. .

Rozdział VI. Ubezpieczenie Ochrony Płatności

§ 63. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie wskazanego w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonego, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz ryzyko utraty przez niego pracy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje osoby fizyczne, które spełniają łącznie poniższe warunki w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia na ich rachunek:
1) mają ukończone 18 lat, a nie ukończyły 64 lat,
2) są zatrudnione na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony lub na czas określony, kończący się po upływie okresu, na jaki jest zawierana umowa ubezpieczenia,
3) nie otrzymują żadnych świadczeń rentowych lub emerytalnych.

§ 64. Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje całkowitą i trwałą niezdolność Ubezpieczonego do pracy oraz utratę przez niego pracy wskutek zdarzenia, które zaistniało po upływie 30 dni od zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 65. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w zakresie przynajmniej domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych albo w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później jednak niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 66. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA

Ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do danego Ubezpieczonego kończy się z dniem wypłaty świadczeń w wysokości sumy ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności przewidzianego dla danego zdarzenia.

§ 67. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności

1. Suma ubezpieczenia jest określana dla zdarzenia polegającego na całkowitej i trwałej niezdolności do pracy.
2. Limit odpowiedzialności jest określony dla zdarzenia polegającego na utracie pracy i stanowi górną granicę odpowiedzialności PROAMA w odniesieniu do świadczeń przewidzianych z tego tytułu.
3. Wysokość sumy ubezpieczenia i limitu odpowiedzialności jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej.

§ 68. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
1) wysokości sumy ubezpieczenia i limitu odpowiedzialności,
2) czasu trwania odpowiedzialności PROAMA,
3) sposobu opłacania składki i jej częstotliwości,
4) posiadania innych rodzajów ubezpieczeń w PROAMA,
5) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczeń, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 69. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych:
1) powstałych w związku z usiłowaniem lub popełnieniem przez Ubezpieczonego przestępstwa lub samobójstwa,
2) powstałych w związku ze stanem nietrzeźwości Ubezpieczonego lub po użyciu alkoholu albo w związku z zażyciem przez niego narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków,
3) stanowiących następstwo wypadków i chorób Ubezpieczonego rozpoznanych przed rozpoczęciem odpowiedzialności PROAMA, jak też chorób psychicznych Ubezpieczonego lub występujących u niego zaburzeń nerwowych.
2. Świadczenie z tytułu całkowitej i trwałej niezdolności do pracy nie zostanie wypłacone również wtedy, jeżeli taka niezdolność do pracy powstanie:
1) w związku z dokonaniem przez Ubezpieczonego umyślnego samouszkodzenia ciała lub jako wynik uprawiania przez Ubezpieczonego sportów o ryzykownym charakterze,
2) w wyniku rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego oraz w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju pojazdów bez wymaganych prawem uprawnień, o ile miało to wpływ na powstanie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
3) jako wynik leczenia lub zabiegów leczniczych, chyba że było to leczenie bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku,
4) wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi i pirotechnicznymi w rozumieniu przepisów o materiałach wybuchowych,
5) w czasie przebywania Ubezpieczonego w miejscach, w których obowiązywał go zakaz przebywania.
3. Świadczenie z tytułu utraty pracy nie zostanie wypłacone również wtedy, gdy:
1) Ubezpieczony po utracie pracy uzyskuje dochód z własnej pracy lub działalności gospodarczej,
2) rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę za wypowiedzeniem nastąpiło z przyczyn dotyczących Ubezpieczonego w rozumieniu przepisów prawa pracy,
3) jeśli pracodawca przed zawarciem umowy ubezpieczenia na rachunek Ubezpieczonego:
a) złożył Ubezpieczonemu na piśmie oświadczenie o rozwiązaniu z nim umowy o pracę,
b) zawiadomił zakładową organizację związkową o zamiarze wypowiedzenia Ubezpieczonemu umowy o pracę,
c) wydał zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych,
d) poinformował Ubezpieczonego o przejściu zakładu pracy na nowego pracodawcę,
4) ustał stosunek pracy wiążący Ubezpieczonego z pracodawcą, będącym dla niego osobą bliską albo podmiotem, którego akcjonariuszami lub udziałowcami posiadającymi łącznie powyżej 20% udziałów albo akcji są Ubezpieczony lub osoby bliskie względem Ubezpieczonego, chyba że akcje te notowane są na giełdzie papierów wartościowych,
5) po utracie pracy Ubezpieczony otrzymuje od pracodawcy jakiekolwiek okresowe świadczenie, związane z wykonywaną wcześniej na jego rzecz pracą – w okresie pobierania takich świadczeń.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje doznanej przez Ubezpieczonego krzywdy, bólu oraz innych cierpień fizycznych lub moralnych.

§ 70. Świadczenia ubezpieczeniowe

1. W razie całkowitej i trwałej niezdolności do pracy Ubezpieczonego PROAMA wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia obowiązującej w dniu zajścia zdarzenia, które spowodowało taką niezdolność.
2. W razie utraty pracy przez Ubezpieczonego PROAMA, w ramach limitu odpowiedzialności, wypłaci następujące świadczenia ubezpieczeniowe:
1) zwrot kosztów użytkowania ubezpieczonego domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego – w wysokości miesięcznych rachunków związanych z użytkowaniem ubezpieczonego lokalu mieszkalnego lub domu mieszkalnego, takich jak: czynsz, prąd, gaz, woda, telewizja, Internet, przez okres pozostawania bez pracy, nie więcej jednak niż 6 miesięcznych świadczeń łącznie na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
2) pokrycie składki ubezpieczeniowej za ubezpieczenie mieszkaniowe – w wysokości składki ubezpieczeniowej należnej PROAMA z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU, z wyłączeniem Ubezpieczenia Ochrony Płatności, z zastrzeżeniem że w razie zawarcia umowy ubezpieczenia na kolejny okres koszt składki ubezpieczeniowej zostanie pokryty tylko wtedy, gdy zakres tej umowy, sumy ubezpieczenia i inne jej warunki nie są szersze niż przewidziane w poprzedniej umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU, a składka lub jej raty płatne są na tych samych zasadach, jak w tej umowie.
3. PROAMA wypłaci świadczenia z tytułu całkowitej i trwałej niezdolności do pracy po ustaleniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem, zawałem mięśnia sercowego, wylewem krwi do mózgu lub udarem mózgu a całkowitą i trwałą niezdolnością Ubezpieczonego do pracy.
4. PROAMA wypłaci świadczenia z tytułu zwrotu kosztów użytkowania ubezpieczonego domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, jeżeli koszty te zostaną poniesione w czasie posiadania przez Ubezpieczonego statusu bezrobotnego z prawem do zasiłku.
5. PROAMA wypłaci świadczenie z tytułu pokrycia składki ubezpieczeniowej za ubezpieczenie mieszkaniowe, jeżeli składki należne PROAMA z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU będą wymagalne w czasie posiadania przez Ubezpieczonego statusu bezrobotnego z prawem do zasiłku.

§ 71. Zasady wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych

1. Ubezpieczony jest zobowiązany udostępnić PROAMA wszelkie wymagane przez nią dokumenty, konieczne do prawidłowego ustalenia okoliczności mających wpływ na odpowiedzialność PROAMA oraz wysokość świadczeń ubezpieczeniowych, w szczególności złożyć:
1) w przypadku całkowitej i trwałej niezdolności do pracy – zaświadczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego właściwego organu o całkowitej i trwałej niezdolności do pracy,
2) w przypadku utraty pracy:
a) zaświadczenie wydane przez właściwy dla Ubezpieczonego urząd pracy stwierdzające, że Ubezpieczony jest zarejestrowany w tym urzędzie jako bezrobotny oraz że mu przysługuje zasiłek dla bezrobotnych,
b) kopię świadectwa pracy,
c) oświadczenie, iż od dnia utraty pracy nie uzyskuje on dochodu z własnej pracy lub działalności gospodarczej, ani świadczeń okresowych od pracodawcy związanych z wcześniej z wykonywaną na jego rzecz pracą.
2. Ubezpieczony, w każdym kolejnym miesiącu, w którym będą wypłacane świadczenia z tytułu utraty pracy, przed wypłatą tych świadczeń jest zobowiązany również złożyć:
1) zaświadczenie wydane przez właściwy dla Ubezpieczonego urząd pracy stwierdzające, że Ubezpieczony jest zarejestrowany w tym urzędzie jako bezrobotny oraz że mu przysługuje zasiłek dla bezrobotnych,
2) kopie rachunków związanych z użytkowaniem ubezpieczonego lokalu mieszkalnego lub domu mieszkalnego.

Rozdział VII. Ubezpieczenie Pomocy Prawnej

§ 72. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest zorganizowanie lub pokrycie kosztów pomocy prawnej oraz świadczenie usług Telefonicznej Asysty Prawnej wskazanemu w umowie ubezpieczenia Ubezpieczonemu, na którego rachunek została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego lub jego współmałżonkowi w celu ochrony interesów prawnych tych osób związanych z ich życiem prywatnym.

§ 73. Zakres ubezpieczenia

W zakresie pomocy prawnej ochrona ubezpieczeniowa obejmuje refundację celowych i zasadnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w celu obrony jego interesów prawnych związanych z:
1) dochodzeniem przez niego lub przeciwko niemu roszczeń odszkodowawczych powstałych w wyniku czynu niedozwolonego,
2) umowami cywilnoprawnymi lub posiadaniem mienia ubezpieczonego na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny,
3) prawem pracy i ubezpieczeń społecznych, prawem rodzinnym, prawem spadkowym i prawem karnym.

§ 74. Zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową

1. W przypadku dochodzenia roszczeń odszkodowawczych przez Ubezpieczonego lub od Ubezpieczonego, zdarzeniem uzasadniającym żądanie spełnienia przez PROAMA świadczenia jest wystąpienie szkody skutkującej powstaniem roszczenia.
2. Jeżeli Ubezpieczonemu zarzuca się popełnienie przestępstwa w sprawie karnej, zdarzenie uzasadniające żądanie spełnienia przez PROAMA świadczenia ma miejsce w chwili, w której Ubezpieczony naruszył albo według postawionych formalnie zarzutów miał naruszyć przepisy prawa.
3. We wszystkich sytuacjach niewymienionych w ust. 1 i 2, zdarzenie uzasadniające żądanie spełnienia przez PROAMA świadczenia zachodzi w chwili, gdy Ubezpieczony, jego przeciwnik lub osoba trzecia, zaczęli naruszać albo domniemywa się, że zaczęli naruszać prawa, obowiązki, zobowiązania umowne lub przepisy prawa. W razie kilku naruszeń pozostających ze sobą w związku przyczynowo – skutkowym uważa się je za jedno zdarzenie ubezpieczeniowe, przy czym za chwilę jego powstania przyjmuje się pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie.
4. W zakresie usług Telefonicznej Asysty Prawnej zdarzeniem ubezpieczeniowym uzasadniającym żądanie przez Ubezpieczonego udzielenia usługi Telefonicznej Asysty Prawnej jest konieczność skorzystania z pomocy prawnej w związku z zaistnieniem określonego problemu prawnego związanego z jego życiem prywatnym mieszczącym się w zakresie ubezpieczenia.

§ 75. Zakres terytorialny

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia ubezpieczeniowe zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli postępowania sądowe i inne postępowania wskazane w OWU toczą się również na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 76. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w zakresie przynajmniej domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych albo w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 77. Suma ubezpieczenia

Suma ubezpieczenia jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej Ubezpieczającego i ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych świadczeń.

§ 78. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
1) wysokości sumy ubezpieczenia, czasu trwania odpowiedzialności PROAMA oraz sposobu opłacania składki,
2) posiadania innych ubezpieczeń w PROAMA,
3) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 79. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych:
1) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego,
2) powstałych w związku ze stanem nietrzeźwości Ubezpieczonego lub po użyciu alkoholu albo w związku z zażyciem przez niego narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków, chyba że takie użycie miało miejsce bez jego woli, a skutków użycia nie przewidywał lub też nie mógł przewidzieć,
3) związanych z roszczeniami, które zostały przeniesione na Ubezpieczonego,
4) dotyczących nieruchomości zajmowanych bez tytułu prawnego,
5) związanych z posiadaniem, kierowaniem lub użytkowaniem pojazdu mechanicznego, przy czym za pojazd mechaniczny uważa się każdy pojazd silnikowy w rozumieniu przepisów prawa o ruchu drogowym, ponadto motorower lub jakikolwiek inny pojazd napędzany silnikiem, przeznaczony do użytku na lądzie lub w wodzie lub w powietrzu,
6) z zakresu prawa spółdzielczego, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, spraw pomiędzy współwłaścicielami nieruchomości,
7) z zakresu prawa o stowarzyszeniach, związków zawodowych, zbiorowego prawa pracy,
8) z zakresu prawa patentowego, autorskiego, znaków towarowych, pozostałego prawa własności intelektualnej i przemysłowej, prawa ochrony konkurencji (antymonopolowego) oraz prawa dotyczącego zasad konkurencji,
9) pozostających w związku z grą i zakładem oraz transakcjami terminowymi i spekulacyjnymi,
10) z umów poręczenia i przejęcia długów, umowy kredytu dotyczącej zakupu, remontu lub przebudowy nieruchomości,
11) z zakresu prawa budowlanego, ochrony środowiska, gospodarki nieruchomościami,
12) z zakresu prawa prasowego, ochrony danych osobowych, naruszenia dóbr osobistych,
13) w zakresie pozostającym w związku z nabyciem albo zbyciem wszelkich praw rzeczowych dotyczących nieruchomości, a także planowaniem, projektowaniem lub budową budynku albo części budynku, który jest własnością lub znajduje się w posiadaniu Ubezpieczonego albo też Ubezpieczony zamierza go nabyć albo objąć w posiadanie; przebudową nieruchomości jeśli do jej dokonania konieczne jest uzyskanie jakichkolwiek zezwoleń lub pozwoleń, a nieruchomość jest własnością lub znajduje się w posiadaniu Ubezpieczonego albo też Ubezpieczony zamierza ją nabyć albo objąć w posiadanie,
14) z zakresu prawa podatkowego, celnego oraz dotyczącego innych opłat publicznoprawnych, a także prawa karnego skarbowego,
15) w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, Naczelnym Sądem Administracyjnym, Sądem Najwyższym oraz trybunałami lub sądami międzynarodowymi,
16) w związku z planem zagospodarowania przestrzennego, podziałem, scalaniem i wywłaszczaniem nieruchomości oraz prywatyzacją, reprywatyzacją i innymi przekształceniami własnościowymi o podobnym charakterze,
17) w których koszty prowadzenia sporów prawnych nie przekraczają franszyzy integralnej wskazanej w polisie ubezpieczeniowej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również kosztów pomocy prawnej:
1) związanych ze świadomym zatajeniem przez Ubezpieczonego informacji i dokumentów, mogących mieć wpływ na sposób świadczenia pomocy prawnej lub przebieg danego postępowania,
2) powstałych na polecenie Ubezpieczonego, które nie były konieczne do obrony praw Ubezpieczonego albo dotyczą środków dowodowych nieistotnych z punktu widzenia przebiegu danego postępowania,

3) powstałych w następstwie korzystania przez Ubezpieczonego z usług osób nieposiadających prawa do wykonywania zawodu lub nieuprawnionych do świadczenia pomocy prawnej lub wydawania opinii w danym zakresie,
4) spowodowanych potrąceniem przez stronę przeciwną wierzytelności niezwiązanej ze zdarzeniem ubezpieczeniowym,
5) poniesionych bez uprzedniej zgody PROAMA.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych przed rozpoczęciem odpowiedzialności PROAMA lub pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem, które zaistniało przed tą datą.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje żadnych sporów zaistniałych pomiędzy Ubezpieczonym, jego współmałżonkiem lub Ubezpieczającym, jak też pomiędzy tymi osobami a PROAMA lub Centrum Informacji Prawnej.

§ 80. Obowiązki Ubezpieczonego w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów skutków tego zdarzenia lub zapobieżenia kolejnemu zdarzeniu. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie wykona tego obowiązku, PROAMA wolna jest od odpowiedzialności za skutki i koszty powstałe z tego powodu.
2. Ubezpieczony, który zamierza skorzystać z ochrony ubezpieczeniowej, powinien skontaktować się z Centrum Informacji Prawnej telefonicznie (numer 815 815 815, czynny od poniedziałku do niedzieli, w godzinach 9.00-21.00) lub za pośrednictwem poczty elektronicznej (adres e-mail: Ochrona.Prawna@PROAMA.pl), podając co najmniej następujące dane:
1) nazwisko i adres Ubezpieczonego oraz nazwisko i adres zgłaszającego, jeżeli nie jest nim Ubezpieczony,
2) numer i nazwę polisy, której dotyczy zgłoszenie,
3) adres miejsca ubezpieczenia wskazany w umowie ubezpieczenia,
4) zwięzły i dokładny opis zdarzenia ubezpieczeniowego i rodzaj wymaganej pomocy prawnej,
5) numer telefonu kontaktowego, faksu lub adres poczty elektronicznej.
3. Ubezpieczony obowiązany jest uzyskać i przedłożyć Centrum Informacji Prawnej dokumenty niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PROAMA.

§ 81. Warunki realizacji świadczeń ubezpieczeniowych

1. Warunkiem skorzystania ze świadczeń przewidzianych w umowie ubezpieczenia jest:
1) poinformowanie przez Ubezpieczonego PROAMA o zaistnieniu zdarzenia ubezpieczeniowego i jego okolicznościach w terminie 7 dni od uzyskania o tym wiadomości oraz przekazanie wszelkich informacji i dokumentów związanych z tym zdarzeniem,
2) aktywna współpraca Ubezpieczonego z PROAMA w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności i przyczyn powstania zdarzenia ubezpieczeniowego oraz ustalenia jego skutków, w tym udzielanie wszelkich wyjaśnień o stanie sprawy na żądanie PROAMA.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany również:
1) na uzasadnione żądanie PROAMA przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego przeprowadzić przedsądowe postępowanie, zmierzające do korzystnego dla Ubezpieczonego zakończenia sprawy,
2) na uzasadnione żądanie PROAMA złożyć zawezwanie do próby ugodowej albo powództwo częściowe i wstrzymać się z dochodzeniem pozostałych roszczeń do chwili uprawomocnienia się orzeczenia co do części roszczenia,
3) wstrzymać się od dochodzenia swoich roszczeń na drodze sądowej do czasu prawomocnego zakończenia się toczącego się już innego postępowania sądowego, związanego z powyższymi roszczeniami, chyba że opóźnienie mogłoby doprowadzić do przedawnienia roszczeń Ubezpieczonego,
4) nie zawierać ugody bez uzyskania uprzedniej pisemnej akceptacji PROAMA na zawarcie ugody oraz jej warunki, z uwzględnieniem że warunki ugody nie mogą nakładać na Ubezpieczonego obowiązku poniesienia kosztów wyższych niż wynikałoby to z orzeczenia sądu w takim zakresie.
3. W razie naruszenia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa powyższych obowiązków, świadczenie zostanie zmniejszone w takim stopniu, w jakim naruszenie spowodowało zwiększenie kosztów pomocy prawnej, uniemożliwiło PROAMA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego albo uniemożliwiło spełnienie świadczenia przewidzianego w umowie ubezpieczenia.

§ 82. Ustalenie wysokości świadczenia

1. PROAMA zrefunduje poniżej wymienione, konieczne i celowe koszty pomocy prawnej poniesione w celu ochrony interesów prawnych Ubezpieczonego:
1) koszty procesu sądowego przed sądami powszechnymi we wszystkich instancjach, w szczególności:
a) wynagrodzenie jednego adwokata lub radcy prawnego,
b) koszty i opłaty sądowe wszystkich instancji,
c) koszty prawomocnie zasądzone od Ubezpieczonego na rzecz strony przeciwnej (w tym również koszty zasądzone przez sąd z tytułu udziału w postępowaniu karnym oskarżyciela posiłkowego),
2) koszty postępowania egzekucyjnego podjętego na podstawie jednego tytułu wykonawczego w stosunku do tego samego podmiotu, z zastrzeżeniem że w zakresie maksymalnie trzech dowolnie wybranych przedmiotów egzekucji oraz w łącznej wysokości nie większej niż 20% sumy ubezpieczenia,
3) koszty związane z postępowaniem sądu polubownego, aż do zakończenia postępowania o stwierdzenie wykonalności lub uznanie wyroku sądu polubownego, z zastrzeżeniem że do wysokości kosztów sądowych które by powstały, gdyby dana sprawa toczyła się przed właściwym sądem powszechnym I instancji,
4) koszty notarialne poniesione za wymagane przez prawo czynności notarialne, związane z postępowaniami sądowymi lub przedsądowymi,
5) koszty wynagrodzenia jednego adwokata lub radcy prawnego w postępowaniu przedsądowym, z zastrzeżeniem że wynagrodzenie, które otrzymał adwokat lub radca prawny z tego tytułu będzie zaliczone na poczet wynagrodzenia należnego za prowadzenie procesu sądowego w I instancji,
6) w przypadku kary pozbawienia wolności lub grzywny przekraczającej 1 000 zł, ubezpieczenie obejmuje dodatkowo, przy każdym zdarzeniu objętym ubezpieczeniem, łącznie nie więcej niż 2 wnioski: o ułaskawienie, odroczenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie lub rozłożenie spłaty na raty.
2. Koszty wskazane powyżej uważa się za zasadne i celowe, jeżeli istnieje szansa korzystnego dla Ubezpieczonego załatwienia sprawy oraz koszty sporu nie pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu, co jednak nie dotyczy spraw karnych.
3. PROAMA zobowiązuje się również ponieść koszty poręczenia majątkowego, do wysokości 50% sumy ubezpieczenia na każde zdarzenie ubezpieczeniowe, gdy poręczenie majątkowe jest płatne na rzecz Skarbu Państwa Rzeczpospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem zwrotu tego poręczenia na zasadach określonych w niniejszym Rozdziale.
4. Jeśli w następstwie jednego zdarzenia wystąpią roszczenia Ubezpieczonego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, PROAMA ponosi odpowiedzialność jedynie w zakresie (części) kosztów wynikających z dochodzenia roszczeń objętych ochroną ubezpieczeniową.
5. Koszty pokrywane przez PROAMA obejmują podatek od towarów i usług (VAT), o ile Ubezpieczony nie posiada prawa lub możliwości odliczenia tego podatku.
6. Jeżeli postępowanie w sprawie o wykroczenie toczyć się będzie przed sądem wskutek wniesienia wniosku o uchylenie mandatu karnego lub wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia sądu lub organu, ochrona ubezpieczeniowa istnieje tylko wtedy, gdy nałożona lub orzeczona kara grzywny jest wyższa niż 4,5% sumy ubezpieczenia lub jeśli orzeczono karę aresztu. Ochrona nie obejmuje jednak pomocy w sprawie orzeczonej zastępczej kary aresztu.

§ 83. Telefoniczna Asysta Prawna

1. W ramach Telefonicznej Asysty Prawnej PROAMA zobowiązuje się do:
1) bieżących konsultacji prawnych, w formie telefonicznej lub elektronicznej, udzielanych przez prawników,
2) przesyłania, na życzenie Ubezpieczonego, w formie elektronicznej, tekstów obowiązujących lub archiwalnych aktów prawnych prawa polskiego,
3) przesyłania na życzenie Ubezpieczonego w formie elektronicznej wzorów umów należących do powszechnego obrotu (np. sprzedaży, pożyczki, darowizny),
4) informowania telefonicznie o obowiązujących procedurach sądowych oraz o kosztach prowadzenia sporów prawnych,
5) informowania telefonicznie lub w formie elektronicznej o danych teleadresowych właściwych miejscowo instytucji dla dowolnego adresu, np. sądu, prokuratury lub kancelarii prawnej,
6) udzielania porad prawnych telefonicznie lub w formie elektronicznej,
7) wydawania opinii prawnych w formie elektronicznej, z możliwością weryfikacji dokumentów prawnych – do 10 stron w ramach jednej opinii prawnej,
8) przygotowania i dostarczenia drogą elektroniczną następujących dokumentów: wezwania do zapłaty, wezwania do podjęcia innych działań lub zaniechania działań, pełnomocnictwa, pozwu, odpowiedzi na pozew, sprzeciwu lub zarzutów od nakazu zapłaty oraz wniosku w postępowaniu nieprocesowym, zabezpieczającym lub egzekucyjnym, z zastrzeżeniem że objętość każdego z tych dokumentów nie przekroczy 10 stron,
9) wskazania adwokata lub radcy prawnego, który podejmie się reprezentowania Ubezpieczonego w postępowaniu sądowym lub innym wskazanym w niniejszym Rozdziale.
2. Ubezpieczonemu przysługują maksymalnie 4 świadczenia wskazane w ust. 1 pkt 6 – 9 w czasie trwania odpowiedzialności PROAMA z danej umowy ubezpieczenia.

§ 84. Wybór i ustanowienie pełnomocnika

1. Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczony nie skorzysta z prawa wyboru adwokata lub radcy prawnego w terminie wyznaczonym przez PROAMA, nie krótszym niż 14 dni, PROAMA jest uprawniona do wskazania adwokata lub radcy prawnego w imieniu Ubezpieczonego.
3. Jeżeli wymagana jest niezwłoczna reprezentacja adwokata lub radcy prawnego dla ochrony prawnych interesów Ubezpieczonego, a Ubezpieczony przy zgłoszeniu zdarzenia ubezpieczeniowego nie wskazał żadnego adwokata lub radcy prawnego, PROAMA jest uprawniona do wyboru w imieniu Ubezpieczonego adwokata lub radcy prawnego bez wyznaczania Ubezpieczonemu dodatkowego terminu na wykonanie tego uprawnienia.
4. Ubezpieczony jest zobowiązany do udzielenia wskazanemu przez PROAMA adwokatowi lub radcy prawnemu stosownego pełnomocnictwa oraz zobowiązania pełnomocnika do bieżącego informowania PROAMA o rozwoju sprawy.
5. Wskazania adwokata lub radcy prawnego dokonuje PROAMA na rzecz Ubezpieczonego. Za wykonanie zlecenia adwokat lub radca prawny ponosi bezpośrednią odpowiedzialność w stosunku do Ubezpieczonego.

§ 85. Wypłata świadczeń ubezpieczeniowych

1. PROAMA ustala wysokość świadczeń na podstawie faktur, rachunków, pokwitowań i innych dokumentów świadczących o poniesionych kosztach pomocy prawnej oraz wypłaca je po zakończeniu danego postępowania.
2. PROAMA może wypłacić świadczenie, jeżeli koszt pomocy prawnej został wcześniej poniesiony przez Ubezpieczonego w związku z zaistniałym zdarzeniem ubezpieczeniowym. PROAMA wypłaca wówczas świadczenie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu, jednakże również w takim przypadku Ubezpieczony zobowiązany jest do dostarczenia wymaganych dokumentów, a PROAMA przeprowadzi własne ustalenia dotyczące okoliczności zdarzenia, zasadności roszczeń i wysokości świadczenia, w terminie 30 dni od daty zgłoszenia roszczenia.

§ 86. Zwrot poręczenia majątkowego

1. Ubezpieczony jest zobowiązany udzielić PROAMA nieodwołalnego pełnomocnictwa do odbioru w jego imieniu poniesionych przez PROAMA kosztów poręczenia majątkowego, na wypadek wydania prawomocnego orzeczenia o zwrocie kwoty tego poręczenia.
2. Jeżeli kwota poręczenia majątkowego zostanie zwrócona Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany do jej przekazania PROAMA w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
3. Jeżeli zostanie wydane orzeczenie, na mocy którego kwota poręczenia majątkowego nie zostanie zwrócona w całości lub w części, w szczególności, gdy został orzeczony przepadek tej kwoty lub zaliczono ją na poczet orzeczonej kary, Ubezpieczony jest zobowiązany do zwrotu poniesionych przez PROAMA kosztów poręczenia majątkowego w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w tej sprawie.

§ 87. Roszczenia zwrotne

Jeżeli w postępowaniu karnym prawomocnym wyrokiem sądu stwierdzono winę umyślną Ubezpieczonego, PROAMA przysługuje roszczenie do Ubezpieczonego o zwrot uprzednio wypłaconych świadczeń.

Rozdział VIII. Ubezpieczenie Piwnicy

§ 88. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są elementy stałe piwnicy oraz znajdujące się w niej ruchomości domowe.

§ 89. Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje elementy stałe piwnicy i znajdujące się w niej ruchomości domowe od ryzyka zdarzeń losowych oraz kradzieży z włamaniem i rabunku.

§ 90. Mienie nie objęte ochroną ubezpieczeniową

Nie są objęte ochroną ubezpieczeniową PROAMA następujące rodzaje mienia:
1) biżuteria i inne wyroby ze złota, srebra lub innych metali szlachetnych i kamieni szlachetnych, metale szlachetne, kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne niestanowiące wyrobu użytkowego,
2) dzieła sztuki i zbiory kolekcjonerskie,
3) gotówka, karty płatnicze, papiery wartościowe, bilety komunikacji miejskiej, karty do telefonów, wszelkiego rodzaju karty uprawniające do korzystania z usług, rękopisy lub dokumenty, z wyjątkiem dowodu osobistego, paszportu, legitymacji szkolnej lub studenckiej, prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego,
4) dane, programy i dokumenty przechowywane w komputerach lub wymiennych nośnikach danych,
5) wyroby alkoholowe i perfumy, broń wszelkiego rodzaju i trofea myśliwskie,
6) przedmioty służące do prowadzenia działalności gospodarczej, jak też materiały budowlane,
7) rośliny i zwierzęta,
8) pojazdy silnikowe, przyczepy i naczepy, statki powietrzne, jednostki pływające inne niż łodzie wiosłowe, kajaki wodne, rowery wodne lub pontony.
9) elektroniczny sprzęt audiowizualny, instrumenty muzyczne wszelkiego rodzaju, aparaty telefoniczne wszelkiego rodzaju, sprzęt fotograficzny i komputerowy, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, palmtopy, tablety, konsole do gier i odtwarzacze multimedialne,
10) ruchomości domowe użyczone lub wypożyczone.

§ 91. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w zakresie przynajmniej lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych w lokalu mieszkalnym albo w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 92. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia i jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej.
2. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

§ 93. Limity odpowiedzialności PROAMA

1. W przypadku przepięcia limit odpowiedzialności PROAMA na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 20% sumy ubezpieczenia dla szkód w elementach stałych piwnicy.
2. Limit odpowiedzialności PROAMA dla rowerów oraz sprzętu sportowego i turystycznego na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi łącznie 1 500 zł.
3. Limit odpowiedzialności PROAMA dla ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi łącznie 1 500 zł.

§ 94. Franszyzy

W przypadku szkody mają zastosowanie franszyza integralna i franszyza redukcyjna w wysokości określonej w polisie ubezpieczeniowej.

§ 95. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:
1) wysokości sumy ubezpieczenia,
2) czasu trwania odpowiedzialności PROAMA,
3) sposobu opłacania składki i częstotliwości jej opłacania,
4) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczeń, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 96. Zasady zabezpieczenia ubezpieczonego mienia i wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Piwnica, w której znajduje się ubezpieczone mienie, musi być zabezpieczone przez łączne spełnienie warunków:
1) dostęp do ubezpieczonego mienia powinien być utrudniony dla osób trzecich tak, że wejście w jego posiadanie wymaga użycia siły fizycznej, narzędzi lub innych urządzeń, w szczególności ściany, sufity i podłogi piwnicy nie mogą mieć niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy jest dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania,
2) drzwi zewnętrzne powinny być pełne i w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy, przy czym:
a) drzwi zewnętrzne zawierające w swej konstrukcji elementy szklane powinny być zamknięte na zamki określone w pkt b), których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza,
b) drzwi zewnętrzne powinny być zamknięte na przynajmniej jeden zamek wielozastawkowy, jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub jedną kłódkę wielozastawkową.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych oraz szkód w mieniu, o których mowa w § 20 OWU, jak również szkód powstałych w czasie niezamieszkiwania przez Ubezpieczonego ani przez osobę przez niego upoważnioną w ubezpieczonym lokalu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe, przez okres dłuższy niż 60 dni.

§ 97. Obowiązki w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową i skutki ich niewykonania

W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na Ubezpieczonym spoczywają obowiązki przewidziane w § 21 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 4 OWU. Skutki niewykonania tych obowiązków określa § 21 ust. 5 OWU.

§ 98. Zgłoszenie szkody oraz ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania

1. Do zgłoszenia szkody oraz ustalenia wysokości i wypłaty odszkodowania stosuje się postanowienia § 22 i § 23 OWU, z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania ustala się według wartości rzeczywistej uszkodzonego lub zniszczonego mienia.
2. PROAMA, oprócz wypłaty odszkodowania, w granicach sumy ubezpieczenia, zwróci również koszty, o których mowa w § 24 OWU, z wyłączeniem kosztów wskazanych w § 24 ust. 2 pkt 2 OWU.

Rozdział IX. Ubezpieczenie Na Wypadek Powodzi

§ 99. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie Ubezpieczenia Mieszkaniowego:
1) dom mieszkalny,
2) lokal mieszkalny,
3) obiekty małej architektury i ogrodzenie,
4) elementy stałe domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego,
5) ruchomości domowe,
6) dom mieszkalny w budowie albo lokal mieszkalny w budowie.

§ 100. Mienie nieobjęte ochroną ubezpieczeniową

Nie jest objęte ochroną ubezpieczeniową PROAMA mienie wskazane w § 8 OWU.

§ 101. Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek powodzi.

§ 102. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego lub w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 103. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się po upływie 30 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, jednakże nie dotyczy to umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie oferty złożonej Ubezpieczającemu przez PROAMA, w której okres ubezpieczenia rozpoczyna się bezpośrednio po zakończeniu okresu ochrony przewidzianej w poprzedniej umowie ubezpieczenia i która została zawarta na rachunek tego samego Ubezpieczonego oraz obejmuje to samo mienie, co poprzednia umowa ubezpieczenia.

§ 104. Suma ubezpieczenia i jej podlimity

1. Sumy ubezpieczenia oraz podlimit sumy ubezpieczenia ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, są równe sumom ubezpieczenia oraz podlimitowi sumy ubezpieczenia dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, ustalonym w Ubezpieczeniu Mieszkaniowym odpowiednio dla domu mieszkalnego, lokalu mieszkalnego, obiektów małej architektury, ogrodzenia, elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, ruchomości domowych od zdarzeń losowych oraz domu mieszkalnego w budowie albo lokalu mieszkalnego w budowie.
2. Wysokość poszczególnych sum ubezpieczenia oraz podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej.
3. Suma ubezpieczenia ustalona dla danej kategorii mienia oraz podlimit sumy ubezpieczenia ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA za szkody w tym mieniu.

4. O ile nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona dla danej kategorii mienia oraz podlimit sumy ubezpieczenia ustalony dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, ulegają zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań za szkody w tym mieniu.

§ 105. Franszyzy

W przypadku szkody mają zastosowanie franszyza integralna i franszyza redukcyjna w wysokości określonej w polisie ubezpieczeniowej.

§ 106. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

1) wysokości sum ubezpieczenia i podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie,
2) czasu trwania odpowiedzialności PROAMA,
3) sposobu opłacania składki i częstotliwości jej opłacania,
4) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczeń, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 107. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych oraz szkód w mieniu, o których mowa w § 20 ust. 2 i ust. 3 OWU.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również szkód powstałych wskutek powodzi, jeżeli ubezpieczane mienie w ostatnich 10 latach przed zawarciem umowy ubezpieczenia było dotknięte powodzią, chyba że Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia, odpowiadając na pytania PROAMA, poinformował PROAMA, że takie zdarzenie miało miejsce i PROAMA wyraziła zgodę na ubezpieczenie tego mienia.

§ 108. Obowiązki w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową i skutki ich niewykonania

W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na Ubezpieczonym spoczywają obowiązki przewidziane w § 21 ust. 1 pkt 2, pkt 4 i pkt 5 oraz ust. 4 OWU. Skutki niewykonania tych obowiązków określa § 21 ust. 5 OWU.

§ 109. Zgłoszenie szkody oraz ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania

1. Do zgłoszenia szkody oraz ustalenia wysokości i wypłaty odszkodowania stosuje się postanowienia § 22 i § 23 OWU.
2. PROAMA, oprócz wypłaty odszkodowania, w granicach sum ubezpieczenia poszczególnych rodzajów mienia oraz podlimitu sumy ubezpieczenia ustalonego dla elementów stałych domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego, jeżeli taki podlimit ma zastosowanie, zwróci również koszty, o których mowa w § 24 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 OWU.

Rozdział X. Ubezpieczenie Od Stłuczenia Przedmiotów Szklanych

§ 110. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są przedmioty szklane w domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym.

§ 111. Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje przedmioty szklane od ryzyka stłuczenia.

§ 112. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego w wariancie PROAMA Dom Premium w zakresie przynajmniej domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego lub w czasie trwania takiej umowy, a umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu nie później niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy Ubezpieczenia Mieszkaniowego.

§ 113. Suma ubezpieczenia

Suma ubezpieczenia jest wskazana w polisie ubezpieczeniowej i ulega zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

§ 114. Franszyzy

W przypadku szkody mają zastosowanie franszyza integralna i franszyza redukcyjna w wysokości określonej w polisie ubezpieczeniowej.

§ 115. Składka ubezpieczeniowa

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

1) wysokości sumy ubezpieczenia,
2) czasu trwania odpowiedzialności PROAMA,
3) sposobu opłacania składki i częstotliwości jej opłacania,
4) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczeń, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.

§ 116. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń ubezpieczeniowych oraz szkód w mieniu, o których mowa w § 20 ust. 1 pkt 5 i pkt 10 oraz ust. 2 i ust. 3 OWU, a ponadto PROAMA nie odpowiada za szkody:

1) polegające na poplamieniu, zmianie barw, zadrapaniu, porysowaniu lub odpryśnięciu kawałków powierzchni ubezpieczonego mienia,
2) powstałe podczas przewozu, montażu lub demontażu ubezpieczonego mienia, prowadzenia prac konserwacyjnych lub naprawczych,
3) powstałe w wyniku nieprawidłowego montażu lub wady produkcyjnej ubezpieczonego mienia.

§ 117. Obowiązki w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową i skutki ich niewykonania

W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na Ubezpieczonym spoczywają obowiązki przewidziane w § 21 OWU, z wyłączeniem § 21 ust. 1 pkt 3 OWU. Skutki niewykonania tych obowiązków określa § 21 ust. 5 OWU.

§ 118. Zgłoszenie szkody oraz ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości rzeczywistej uszkodzonego lub zniszczonego mienia, a przy jego ustaleniu stosuje się postanowienia § 22 ust. 2 i ust. 3 OWU.
2. W pozostałym zakresie do zgłoszenia szkody oraz ustalenia wysokości i wypłaty odszkodowania stosuje się postanowienia § 23 ust. 1 – ust. 4 OWU.

Rozdział XI. Postanowienia wspólne

§ 119. Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na podstawie wniosku Ubezpieczającego, w tym złożonego na formularzu PROAMA albo za pośrednictwem serwisu internetowego PROAMA (drogą elektroniczną) lub telefonu (ustnie) oraz akceptacji tego wniosku przez PROAMA. Wniosek ubezpieczeniowy stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
2. Umowa ubezpieczenia może również zostać zawarta na podstawie oferty złożonej Ubezpieczającemu przez PROAMA, w tym drogą elektroniczną lub ustnie w trakcie rozmowy telefonicznej i akceptacji tej oferty przez Ubezpieczającego. Oferta zawarcia umowy ubezpieczenia stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
3. Wniosek ubezpieczeniowy lub oferta zawarcia umowy ubezpieczenia składane ustnie lub drogą elektroniczną są odpowiednio utrwalane przez PROAMA, w sposób zapewniający ich integralność oraz możliwość odtworzenia.
4. PROAMA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od przeprowadzenia inspekcji przedmiotu ubezpieczenia, dostarczenia przez Ubezpieczającego wskazanych przez nią dokumentów, udzielenia określonych informacji lub spełnienia innych wymogów.
5. Umowa ubezpieczenia jest zawarta z chwilą zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty w terminie ustalonym przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. Opłacenie składki ubezpieczeniowej lub jej raty po tym terminie nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a zapłacona składka lub jej pierwsza rata są niezwłocznie zwracane przez PROAMA, chyba że umówiono się, że zostaną one zaliczone na poczet składki z tytułu innej umowy ubezpieczenia zawieranej przez Ubezpieczającego z PROAMA.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia i jej warunki potwierdza polisa ubezpieczeniowa.

§ 120. Okres ubezpieczenia

Umowę ubezpieczenia zawiera się na 12 miesięcy, chyba że zapisy Rozdziałów II – X stanowią inaczej lub umówiono się inaczej.

§ 121. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem otrzymania przez PROAMA oświadczenia Ubezpieczającego.
2. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.
3. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się również:
   1) z upływem okresu, na jaki była zawarta,
   2) z dniem przeniesienia prawa własności wskazanego w umowie ubezpieczenia mienia na osobę trzecią,
   3) w przypadkach odrębnie wskazanych w Rozdziałach II – X.
4. PROAMA może rozwiązać umowę ubezpieczenia z ważnych powodów w drodze wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym. Ważnymi powodami uzasadniającymi rozwiązanie umowy ubezpieczenia jest umyślne podanie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego nieprawdziwych informacji przy zawieraniu umowy, mających wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość składki albo okoliczności dotyczących powstania tego zdarzenia lub mających wpływ na wysokości odszkodowania lub świadczenia.

§ 122. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA

1. O ile nie umówiono się inaczej lub zapisy Rozdziałów II – X nie stanowią inaczej, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z dniem następnym po opłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po pozytywnym wyniku inspekcji ubezpieczonego mienia, jeżeli przed zawarciem umowy ubezpieczenia PROAMA poinformowała Ubezpieczającego o konieczności wykonania takiej inspekcji.
2. PROAMA informuje Ubezpieczającego o wyniku inspekcji w ciągu 72 godzin od zakończenia oględzin mienia zgłoszonego jako przedmiot ubezpieczenia, przy czym wynik inspekcji uważa się za pozytywny, jeżeli Ubezpieczający nie został poinformowany o jej wyniku negatywnym w tym czasie.
3. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia, chyba że zapisy Rozdziałów II – X stanowią inaczej lub umówiono się inaczej.
4. Ochroną ubezpieczeniową są objęte zdarzenia zdefiniowane odrębnie dla każdego rodzaju ubezpieczenia, które miały miejsce w czasie trwania odpowiedzialności PROAMA.

§ 123. Zakres terytorialny

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje mienie znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zdarzenia, które miały miejsce na tym terytorium, przy czym w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków oraz w ubezpieczeniu Ochrony Płatności w zakresie ryzyka całkowitej i trwałej niezdolności do pracy ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również nieszczęśliwe wypadki zaistniałe na terytorium państw europejskich.

§ 124. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Przedmiot i zakres ubezpieczenia określa polisa ubezpieczeniowa.

§ 125. Sumy ubezpieczenia i gwarancyjne i ich podlimity oraz inne limity odpowiedzialności

1. Suma ubezpieczenia lub suma gwarancyjna oraz ich podlimity ustalone zgodnie z OWU i wskazane w polisie ubezpieczeniowej, stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA w zakresie danego rodzaju ubezpieczenia.
2. W zakresie danego rodzaju ubezpieczenia mogą być również ustalone inne limity odpowiedzialności dotyczące poszczególnych zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, mienia lub określonych odszkodowań lub innych świadczeń. Limity te są wskazane w polisie ubezpieczeniowej.

§ 126. Składka ubezpieczeniowa

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana według taryfy składek obowiązującej w dniu złożenia przez Ubezpieczającego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub w dniu złożenia przez PROAMA oferty zawarcia takiej umowy, na podstawie kryteriów wskazanych odrębnie dla poszczególnych rodzajów ubezpieczenia.
2. Składka ubezpieczeniowa jest płatna jednorazowo przy zawieraniu umowy ubezpieczenia lub w ratach, w terminach i w wysokości wskazanych w polisie ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej.
3. W razie niezapłacenia w terminie kolejnej raty składki, PROAMA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty zaległej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności PROAMA z upływem tego terminu i rozwiązanie umowy ubezpieczenia z następnym dniem.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od dnia, gdy zaszła ta okoliczność, jednak nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia, a druga strona może w terminie 14 dni od otrzymania takiego żądania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
5. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w którym PROAMA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem przewidzianego w niej okresu, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia, ustalonej proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

§ 127. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani podać do wiadomości PROAMA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PROAMA zapytywała przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz zawiadamiać o ich zmianie w trakcie jej trwania, nie później niż w ciągu 7 dni od zaistnienia tych zmian.
2. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności nie podanych do wiadomości PROAMA wskutek naruszenia powyższych obowiązków, przy czym jeżeli do ich naruszenia doszło z winy umyślnej Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową i jego następstwa są skutkiem niepodanych lub nieprawdziwych okoliczności.

§ 128. Wyłączenia odpowiedzialności PROAMA

PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego,
2) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności,
3) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
4) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego,
5) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych,
6) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg lub bójkach,
7) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego,
8) będące bezpośrednim lub pośrednim następstwem decyzji administracyjnej, co jednak nie dotyczy Ubezpieczenia Pomocy Prawnej,
9) powstałe w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu,
10) powstałe w drzewostanie lasów i parków.

§ 129. Wypłata odszkodowania i innych świadczeń

1. Odszkodowanie i inne świadczenia są ustalane i wypłacane w złotych.
2. PROAMA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową, chyba że wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania lub świadczenia w tym terminie okazało się niemożliwe.
3. Jeżeli w powyższym terminie wyjaśnienie tych okoliczności będzie niemożliwe, wówczas odszkodowanie lub świadczenie zostanie wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe z tym, że PROAMA wypłaci bezsporną część odszkodowania lub świadczenia w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową.

§ 130. Regres ubezpieczeniowy

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na PROAMA roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PROAMA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PROAMA.
2. Nie przechodzą na PROAMA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany udzielić PROAMA pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty oraz udzielić niezbędnych informacji.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PROAMA zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PROAMA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostało ujawnione po wypłacie odszkodowania, PROAMA może żądać zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 131. Skargi i zażalenia

1. Skargi i zażalenia na działanie lub zaniechanie PROAMA związane z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia są rozpatrywane w terminie 30 dni od ich otrzymania przez PROAMA, najpóźniej w terminie 14 dni od wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do załatwienia skargi lub zażalenia.
2. PROAMA informuje zainteresowanego o sposobie załatwienia skargi lub zażalenia niezwłocznie po ich rozpatrzeniu, w sposób uzgodniony z tą osobą.
3. Każdy zainteresowany może też wnieść skargę do Rzecznika Ubezpieczonych.

§ 132. Zawiadomienia i oświadczenia

Zawiadomienia oraz oświadczenia dotyczące umowy ubezpieczenia mogą być składane na piśmie lub w trakcie rozmowy telefonicznej rejestrowanej i archiwizowanej przez PROAMA, jak też za pośrednictwem serwisu internetowego PROAMA lub pocztą elektroniczną, z wyjątkiem oświadczeń dotyczących rozwiązania umowy ubezpieczenia, które mogą być składane wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz innych zawiadomień i oświadczeń składanych w formie wymaganej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 133. Prawo i sąd właściwy

1. Umowa ubezpieczenia jest zawierana zgodnie z prawem polskim, a w sprawach w niej nieuregulowanych zastosowanie mają obowiązujące przepisy tego prawa, w szczególności Kodeksu cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
2. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów z umowy ubezpieczenia jest sąd właściwości ogólnej lub sąd właściwy miejscowo ze względu na miejsca zamieszkania lub siedzibę Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego lub innej osoby upoważnionej do otrzymania odszkodowania lub świadczenia.
3. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być również rozpatrywane przez sądy polubowne przy Komisji Nadzoru Finansowego lub Rzeczniku Ubezpieczonych zgodnie z regulaminami tych sądów, o ile tak się umówiono.

§ 134. Postanowienia końcowe

Niniejsze OWU (sygn. 03005) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 12 marca 2014 roku.

Krzysztof Wanatowicz

Krzysztof Wanatowicz
Dyrektor Sieci sprzedaży,
Produktu i Likwidacji Szkód

Damian Zieliński

Damian Zieliński
Kierownik ds. Ubezpieczeń
Mieszkaniowych

Załącznik nr 1. Definicje

Poniższe pojęcia użyte w OWU mają następujące znaczenie:

1) **Amatorskie uprawianie sportów letnich i zimowych** – w ubezpieczeniu Odpowiedzialności Cywilnej uprawianie rekreacyjnie w warunkach letnich i zimowych następujących sportów: narciarstwo zjazdowe, snowboard, hokej, łyżwiarstwo figurowe, łyżwiarstwo szybkie, longboard, skateboarding, wakeboarding, surfing i windsurfing;
2) **Awaria sprzętu AGD lub RTV** – w Ubezpieczeniu Assistance Domowe uszkodzenie uniemożliwiające prawidłowe korzystanie ze sprzętu AGD lub RTV, które nie jest spowodowane bezpośrednim działaniem człowieka oraz nie jest skutkiem użytkowania niezgodnego z instrukcją obsługi;
3) **Biżuteria** – przedmioty zawierające elementy metali lub kamieni szlachetnych, używane jako ozdoby (np. pierścionki, zegarki, kolczyki, naszyjniki, broszki, itp.);
4) **Budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z jego elementami zewnętrznymi;
5) **Budynek niemieszkalny** – budynek, wraz z jego elementami stałymi, wykorzystywany do celów innych niż mieszkaniowe, ale nie służący do prowadzenia działalności gospodarczej, położony na terenie tej samej nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny, taki jak szopa, drewutnia, stodoła, obora, kurnik, chlew, stajnia;
6) **Całkowita i trwała niezdolność do pracy** – całkowita i trwała niezdolność Ubezpieczonego do pracy powstała wskutek nieszczęśliwego wypadku, zawału mięśnia sercowego, wylewu krwi do mózgu lub udaru mózgu;
7) **Centrum Informacji Prawnej** – podmiot działający na zlecenie PROAMA, zawodowo zajmujący się świadczeniem usług pomocy prawnej zgodnie z obowiązującymi przepisami;
8) **Czynności życia codziennego** – działania i zaniechania niezwiązane z pracą zawodową wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy cywilnoprawnej, w ramach wolnego zawodu lub działalności gospodarczej;
9) **Dom letniskowy** – budynek przeznaczony do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych czasowo, wykorzystywany w trakcie urlopu i innych dni wolnych od pracy;
10) **Dom mieszkalny** – budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub samodzielny budynek, wraz z jego elementami stałymi, łącznie z wbudowanym garażem, przeznaczony wyłącznie do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych lub w którym maksymalnie do 50% powierzchni użytkowej jest przeznaczone na prowadzenie działalności biurowej przez Ubezpieczonego lub jego osoby bliskie pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym;
11) **Dom mieszkalny w budowie** – dom mieszkalny w trakcie prac budowlanych (wznoszenie, rozbudowa, nadbudowa) od dnia podjęcia pierwszych prac na terenie budowy do dnia, w którym najwcześniej można przystąpić do użytkowania tego domu mieszkalnego zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
12) **Działalność biurowa** – działalność niewymagająca korzystania z maszyn i urządzeń, z wyjątkiem sprzętu biurowego (komputery, drukarki, itp.);
13) **Dzieła sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej (np. obrazy, rzeźby, itp.);
14) **Elementy stałe** – zamontowane lub wbudowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) elementy wyposażenia domu mieszkalnego, lokalu mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, piwnicy, garażu lub ogrodzenia takie jak meble wbudowane, sprzęt AGD wbudowany, armatura sanitarna, kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewozmywak, przegrody i ścianki działowe, drzwi wraz z futrynami i zamkami, okna łącznie ze szkleniem, ościeżnicami i zamknięciami, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi, obudowy instalacji i grzejników, powłoki malarskie, tynki ścian i sufitów, elewacje, okładziny ścian, podłóg, schodów i sufitów, podłogi i podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami np. oprawami oświetlenia, wentylatora i zakończeniami instalacji przeciwpożarowej, jak również instalacje i urządzenia techniczne;
15) **Elementy zewnętrzne** – elementy wyposażenia znajdujące się na zewnątrz budynku lub lokalu takie jak rynny, parapety zewnętrzne, zewnętrzne punkty oświetleniowe, markizy lub rolety przeciwsłoneczne, zabudowy balkonów, loggii i tarasów;
16) **Franszyza integralna** – wskazana w umowie ubezpieczenia kwota, poniżej której szkoda nie jest objęta ochroną ubezpieczeniową;
17) **Franszyza redukcyjna** – wskazana w umowie ubezpieczenia kwota, o którą jest pomniejszane wypłacane odszkodowanie;
18) **Garaż** – budynek przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych, wraz z jego elementami stałymi, przy czym za garaż uważa się również samodzielną, wyodrębnioną przegrodami budowlanymi część budynku wielorodzinnego przeznaczoną do parkowania pojazdów mechanicznych (miejsce parkingowe);
19) **Inspekcja ubezpieczonego mienia** – oględziny mienia zgłoszonego jako przedmiot ubezpieczenia w celu weryfikacji i ustalenia jego stanu technicznego oraz zabezpieczeń;
20) **Instalacje –** zespół połączonych ze sobą przewodów, rur lub innych elementów, zamontowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) w środku budynku lub lokalu mieszkalnym i służących do zaopatrzenia i prawidłowej jego eksploatacji, w szczególności instalacje: cieplną (grzewczą), wodną, kanalizacyjną (sanitarną), elektryczną, gazową, klimatyzacyjną, wentylacyjną, telekomunikacyjną (w tym: radiowo-telewizyjną), domofonową, odgromową, przeciwpożarową, internetową, alarmową, centralnego odkurzania i centralnego sterowania;
21) **Konsultacje prawne** – w Ubezpieczeniu Pomocy Prawnej udzielanie informacji o powszechnie obowiązujących przepisach prawa polskiego, orzecznictwie i poglądach doktryny w zakresie problemu prawnego, z którym zgłosił się Ubezpieczony, z wyłączeniem analizy treści dokumentów;
22) **Kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru ubezpieczonego mienia w celu jego przywłaszczenia po uprzednim usunięciu siłą istniejącego zabezpieczenia lub otwarciu wejścia przy użyciu narzędzi, pozostawiającym ślady włamania, bądź otwarcie zabezpieczeń oryginalnym kluczem, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju;
23) **Lokal mieszkalny** – samodzielna, wydzielona część budynku wielorodzinnego, wraz z jej elementami zewnętrznymi i elementami stałymi, przeznaczona wyłącznie do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych lub w której maksymalnie do 50% powierzchni użytkowej jest przeznaczone na prowadzenie działalności biurowej przez Ubezpieczonego lub jego osoby bliskie pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym;
24) **Lokal mieszkalny w budowie** – lokal mieszkalny w trakcie prac budowlanych (wznoszenie, rozbudowa, nadbudowa) od dnia osiągnięcia przez budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, stanu surowego zamkniętego (tj. wyodrębnienie budowanych lokali stropami, ścianami, oknami i drzwiami zewnętrznymi) do dnia, w którym najwcześniej można przystąpić do użytkowania tego lokalu mieszkalnego zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
25) **Materiały budowlane** – materiały budowlane znajdujące się na terenie nieruchomości, na której prowadzona jest budowa domu mieszkalnego albo lokalu mieszkalnego takie jak materiały do postawienia murów, wykonania wszelkiego rodzaju instalacji, ocieplenia, izolacji, konstrukcji i pokrycia dachu (z wyłączeniem sprzętu budowlanego oraz wszelkiego rodzaju materiałów sypkich takich jak piasek, cement, wapno, żwir, itp.) oraz materiały służące do wykonania elementów stałych tego domu albo lokalu;
26) **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane wyłącznie przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli Ubezpieczonego;
27) **Obiekty małej architektury** – niewielkie obiekty trwale związane z gruntem znajdujące się na terenie nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny, takie jak wiaty, przydomowe oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody, studnie (w tym studnie głębinowe), nawierzchnie placów i podjazdów, posągi, grille murowane, baseny, pergole, altany, piaskownice, śmietniki, lampy ogrodowe, wodotryski (oczka wodne, fontanny), huśtawki, drabinki, zjeżdżalnie; do obiektów małej architektury nie zalicza się lekkich konstrukcji, nie będących konstrukcjami stałymi, stanowiących ochronę np. kortu tenisowego, basenu lub sauny (typu nakrycia, namioty, itp.);
28) **Ogrodzenie** – budowla, wraz z jej elementami stałymi, trwale związana z gruntem, znajdująca się na terenie nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny, tj. bramami, furtkami, skrzynkami na listy, urządzeniami domofonu lub wideofonu;
29) **Osoba bliska** – współmałżonek, konkubent, konkubina, dzieci (również przysposobione), rodzeństwo i rodzice;
30) **Osoba trzecia** – osoba inna niż Ubezpieczający, Ubezpieczony, osoby im bliskie oraz osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujące razem z Ubezpieczonym w ubezpieczonym domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym;
31) **Państwo europejskie** – Andora, Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Malta, Monako, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, San Marino, Serbia, Czarnogóra, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Watykan, Węgry, Wielka Brytania i Włochy;
32) **Piwnica** – pomieszczenie przynależne do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe, wraz z jego elementami stałymi, położone w budynku wielorodzinnym, w którym znajduje się ten lokal, znajdujące się w wyłącznym użytkowaniu Ubezpieczonego i jego osób bliskich, w tym komórka lokatorska;
33) **Porada i opinia prawna** – w Ubezpieczeniu Pomocy Prawnej zastosowanie odpowiednich norm prawnych do stanu faktycznego dotyczącego Ubezpieczonego z możliwością weryfikacji nadesłanych przez Ubezpieczonego dokumentów poprzez stwierdzenie ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz zasugerowanie zmian korzystnych dla Ubezpieczonego;
34) **Poręczenie majątkowe** – środek zapobiegawczy stosowany w postępowaniu karnym lub wykroczeniowym wobec podejrzanego lub oskarżonego;
35) **Powódź** – zalanie terenu wodą, które powstało w następstwie wystąpienia z brzegów wód powierzchniowych (stojących lub płynących) lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
36) **Prawidłowo zamknięte okno, drzwi balkonowe lub tarasowe** – okno, drzwi balkonowe lub tarasowe osadzone i zamontowane zgodnie z wymogami producenta oraz zamknięte na wszystkie istniejące zabezpieczenia, przy czym za niezamknięte okno, drzwi balkonowe lub tarasowe uważa się okno, drzwi balkonowe lub tarasowe pozostawione w pozycji uchylonej lub mikroszczeliny;
37) **Przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze** – odpowiednio przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze określone w obowiązujących przepisach dotyczących świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
38) **Przedmioty szklane** – szyby w stolarce drzwiowej lub okiennej, lustra zamontowane na stałe, ceramiczne lub szklane płyty grzewcze, szklane okładziny ścian, elementy szklane stanowiące składową część mebli lub elementów stałych, pod warunkiem, że były w nich zamontowane;
39) **Rabunek** – zabór ubezpieczonego mienia dokonany:
    a) przy użyciu siły lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich lub poprzez doprowadzenie ich do bezbronności bądź nieprzytomności,
    b) poprzez zmuszenie Ubezpieczonego lub osób bliskich posiadających klucze do lokalu mieszkalnego, domu mieszkalnego bądź piwnicy przez użycie siły lub groźby jej użycia do ich otworzenia lub ich otwarcie zrabowanym kluczem,
    c) poprzez wprowadzenie w błąd, bądź wykorzystanie błędu osoby małoletniej, w podeszłym wieku lub upośledzonej umysłowo;
40) **Ruchomości domowe** – rzeczy ruchome takie jak: meble, sprzęt AGD, artykuły gospodarstwa domowego, odzież i inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku (w tym: biżuteria, gotówka, przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety), rowery, wózki inwalidzkie nie podlegające rejestracji, narzędzia, elektronarzędzia, sprzęt oświetleniowy, sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny oraz części do nich, elektroniczny sprzęt audiowizualny, instrumenty muzyczne wszelkiego rodzaju, aparaty telefoniczne wszelkiego rodzaju, sprzęt fotograficzny, komputerowy, urządzenia dostępowe do Internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, palmtopy, konsole do gier, tablety, odtwarzacze multimedialne; definicja obejmuje również ruchomości domowe czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu użyczone lub wypożyczone przez zakład pracy, wypożyczalnie, kluby i inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych) pod warunkiem udokumentowania faktu użyczenia lub wypożyczenia przez te podmioty;
41) **Sporty o ryzykownym charakterze** – alpinizm, wspinaczka wysokogórska, baloniarstwo, lotniarstwo, motolotniarstwo, paralotniarstwo, szybownictwo oraz pilotowanie jakichkolwiek statków powietrznych, rafting, skoki do wody lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, nurkowanie przy użyciu sprzętu specjalistycznego, narciarstwo i snowboard ekstremalny, skoki na linie, spadochroniarstwo, speleologia, sporty motorowe i motorowodne, sporty i sztuki walki, myślistwo, jazda konna, bobsleje, skoki narciarskie, jazda na nartach wodnych, kitesurfing, udział w wyścigach wszelkiego rodzaju oraz jazdach próbnych, a także próbach szybkościowych poza lekkoatletyką i pływaniem;
42) **Sprzęt AGD** – w Ubezpieczeniu Assistance Domowe następujące rodzaje urządzeń, które nie są wykorzystywane na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej oraz nie są starsze w chwili ich awarii niż 6 lat licząc od daty ich wyprodukowania: kuchenka gazowa, kuchenka elektryczna, płyty elektryczne i indukcyjne, piekarniki, okap, pralka, pralko-suszarka, elektryczna suszarka do ubrań, chłodziarko-zamrażarka, zamrażarka, zmywarka;
43) **Sprzęt RTV** – w Ubezpieczeniu Assistance Domowe następujące rodzaje urządzeń, które nie są wykorzystywane na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej oraz nie są starsze w chwili ich awarii niż 6 lat licząc od daty ich wyprodukowania: telewizor, odtwarzacz i nagrywarka DVD, Blue-ray, HI-FI, kino domowe, projektor multimedialny;
44) **Stan nietrzeźwości** – stan organizmu, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi powyżej 0,5 promila alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm^3;
45) **Stan po użyciu alkoholu** – stan organizmu, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2 promila alkoholu do 0,5 promila alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm^3;
46) **Stłuczenie przedmiotów szklanych** – pęknięcie lub rozbicie przedmiotów szklanych;
47) **Szkoda** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia, przy czym:
    a) **szkoda całkowita** oznacza zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia uniemożliwiające jego odbudowę z przyczyn technicznych lub ekonomicznych,
    b) **szkoda częściowa** oznacza zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia w zakresie umożliwiającym jego naprawę, gdy nie ma miejsca szkoda całkowita;
48) **Śmierć Ubezpieczonego** – w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków zgon Ubezpieczonego w ciągu 2 lat od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku;
49) **Trwały uszczerbek na zdrowiu** – w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków trwałe (nierokujące poprawy) fizyczne uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia Ubezpieczonego, istniejące po zakończeniu leczenia i rehabilitacji, powstałe w ciągu 2 lat od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku;
50) **Tytuł prawny do ubezpieczonego mienia** – prawo własności i inne prawa rzeczowe oraz umowa cywilnoprawna, w tym umowa najmu lub użyczenia;
51) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia;
52) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, na której rachunek jest zawierana umowa ubezpieczenia:
    a) w ubezpieczeniu Mieszkaniowym, Piwnicy, Na Wypadek Powodzi oraz Od Stłuczenia Przedmiotów Szklanych – osoba posiadająca tytuł prawny do ubezpieczanego mienia; jeżeli tytuł prawny do ubezpieczanego mienia przysługuje kilku osobom umowa ubezpieczenia jest zawierana na rachunek wszystkich tych osób,
    b) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – osoba, na rachunek której została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz osoby fizyczne pozostające z tą osobą we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujące razem z nią w ubezpieczonym domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym, wskazane w umowie ubezpieczenia,
    c) w ubezpieczeniu Odpowiedzialności Cywilnej – osoba, na rachunek której została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz osoby fizyczne pozostające z tą osobą we wspólnym gospodarstwie domowym i zamieszkujące razem z nią w ubezpieczonym domu mieszkalnym albo lokalu mieszkalnym, a w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym PLUS również zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej opiekunka do dziecka lub pomoc domowa,
    d) w ubezpieczeniu Ochrony Płatności oraz Assistance Domowe – osoba, na rachunek której została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego,
    e) w ubezpieczeniu Pomocy Prawnej – osoba, na rachunek której została zawarta umowa Ubezpieczenia Mieszkaniowego oraz jej współmałżonek;
53) **Umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia zawarta między PROAMA a Ubezpieczającym na podstawie OWU, potwierdzana dokumentem wystawionym przez PROAMA (polisą ubezpieczeniową);
54) **Uprawniony** – w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków osoba wskazana przez Ubezpieczonego jako uprawniona do otrzymania świadczenia z tytułu jego śmierci, a w razie niewyznaczenia takiej osoby członkowie rodziny i spadkobiercy Ubezpieczonego w następującej kolejności i wysokości tego świadczenia: małżonek Ubezpieczonego (w całości), dzieci Ubezpieczonego (w częściach równych), rodzice Ubezpieczonego (w częściach równych), spadkobiercy Ubezpieczonego (w częściach wynikających z działu spadku);
55) **Urządzenia techniczne** – zamontowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) i znajdujące się w środku budynku lub lokalu mieszkalnego urządzenia, umożliwiające ich użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, w szczególności przyłącza mediów (grzejniki wszelkiego rodzaju, zakończenia instalacji np. gniazdka, wyłączniki), urządzenia instalacyjne (np. służące uzdatnianiu wody, oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków), piece, kominki, klimatyzatory, wentylatory, czujki, sygnalizatory i inne elementy systemu alarmowego oraz sterowniki centralnego sterowania;
56) **Utrata pracy** – w ubezpieczeniu Ochrony Płatności zarejestrowanie Ubezpieczonego w urzędzie pracy w charakterze bezrobotnego, jeżeli spełnia on warunki do uzyskania zasiłku dla bezrobotnych, a zarejestrowanie jest skutkiem wypowiedzenia Ubezpieczonemu przez pracodawcę umowy o pracę albo rozwiązanie przez pracodawcę z Ubezpieczonym umowy o pracę bez wypowiedzenia bez winy Ubezpieczonego, zgodnie z przepisami prawa pracy, jak też rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron w sytuacji, kiedy mają zastosowanie przepisy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (zwolnienia grupowe) lub likwidacji zakładu pracy;
57) **Wartość odtworzeniowa (nowa**) – kwota pozwalająca w przypadku szkody na odbudowę, odkupienie, remont lub naprawę utraconego, uszkodzonego lub zniszczonego mienia z pominięciem stopnia zużycia technicznego tego mienia, a powiększona o koszty zwykłego montażu i transportu, przy czym:
    a) przez odbudowę rozumie się odbudowę z zachowaniem tej samej lokalizacji, dotychczasowych wymiarów, technologii, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów oraz dokonaniem nakładów związanych z kosztami poniesionymi na prace wykończeniowe,
    b) przez odkupienie lokalu mieszkalnego rozumie się nabycie lokalu w cenie rynkowej za 1 m^2 powierzchni użytkowej, obowiązującej w danej miejscowości lub określonej dzielnicy miasta dla lokalu mieszkalnego o maksymalnie zbliżonych parametrach i standardzie wykończenia oraz liczbie metrów kwadratowych powierzchni użytkowej,
    c) przez odkupienie ruchomości domowych rozumie się nabycie takiego samego lub najbardziej zbliżonego mienia do mienia, w którym miała miejsce szkoda,
    d) przez naprawę i remont uszkodzonego mienia rozumie się działania polegające na odtworzeniu stanu pierwotnego ubezpieczonego mienia, nie stanowiące jego bieżącej konserwacji;
58) **Wartość rynkowa** – wartość odpowiadająca cenie zakupu lub aktualnej cenie rynkowej ubezpieczonego mienia lub mienia o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
59) **Wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o stopień zużycia technicznego mienia obliczonego na podstawie norm zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego; na wniosek Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego PROAMA udostępni im stosowane przez siebie normy zużycia technicznego budynków i mienia ruchomego w uzgodniony z nimi sposób;
60) **Wężyk** – zamontowany na stałe w domu mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym przewód doprowadzający albo odprowadzający wodę do albo z armatury sanitarnej oraz urządzeń domowych, takich jak kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewozmywak, pralka, zmywarka, klimatyzator, itd., łącznie z jego mocowaniami;
61) **Wyczynowe uprawianie sportów** – uprawianie sportu przez osoby będące członkami związków sportowych, klubów i innych organizacji sportowych, w tym również udział w ogólnokrajowych lub międzynarodowych zawodach sportowych o charakterze nieprofesjonalnym;
62) **Wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego** – minimalne wynagrodzenie jednego adwokata lub radcy prawnego z tytułu zastępstwa procesowego lub obrony w wysokości ustalonej zgodnie z przepisami regulującymi wysokość minimalnego wynagrodzenia za czynności adwokata lub radcy prawnego;
63) **Zamek wielopunktowego ryglowania** – zamek powodujący zablokowanie drzwi poprzez co najmniej dwa rygle w różnych punktach ościeżnicy;
64) **Zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka (ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu);
65) **Zbiory kolekcjonerskie** – zbiory przedmiotów o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, niebędące dziełami sztuki;
66) **Zdarzenia losowe** – zdarzenia wskazane i zdefiniowane poniżej:
    a) **pożar** – działanie ognia, który wydostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile, w tym wskutek przepięcia,
    b) **uderzenie pioruna** – działanie elektryczności atmosferycznej, które pozostawiło ślady na ubezpieczonym mieniu,
    c) **eksplozja** – zespół zjawisk towarzyszących nagłemu przejściu układu z jednego stanu równowagi w drugi, z gwałtownym wyzwoleniem znacznej ilości energii (cieplnej lub świetlnej), gazu, pyłu, pary; pod pojęciem eksplozji zbiornika ciśnieniowego (kotła, rurociągu itp.), który stale jest napełniony parą lub gazem, rozumie się rozerwanie ściany zbiornika i gwałtowne wyrównanie ciśnień na zewnątrz i wewnątrz zbiornika, jak również eksplozję spowodowaną gwałtownie przebiegającą reakcją chemiczną wewnątrz zbiornika, nie powodującą rozerwania jego ścian,
    d) **implozja** – uszkodzenie zbiornika lub aparatu próżniowego na skutek działania podciśnienia,
    e) **upadek statku powietrznego** – uderzenie, przymusowe lądowanie albo upadek statku powietrznego lub innego obiektu latającego, a także upadek lub uderzenie jego części lub przewożonego ładunku,
    f) **dym i sadza** – oddziaływanie dymu lub sadzy powstałych w trakcie procesu spalania, które nagle wydobyły się z urządzeń paleniskowych, grzewczych, kuchennych, kanałów wentylacyjnych, suszących, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających, z wyłączeniem zdarzeń polegających na zmianach zapachowych spowodowanych dymem i uszkodzeniach spowodowanych oddziaływaniem dymu albo sadzy z grilla,

g) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 18,9 m/s (68 km/h), który potwierdziły pomiary najbliższej miejscu ubezpieczenia stacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, przy czym w przypadku, gdy szybkość wiatru nie może być potwierdzona, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie świadczący o działaniu huraganu, a pojedyncze szkody uważa się za powstałe na skutek huraganu tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady huraganu lub też rodzaj i rozmiary szkód świadczą o jego działaniu,

h) **grad** – opady atmosferyczne składające się z brył lodu, których wstąpienie potwierdziły obserwacje najbliższej miejscu ubezpieczenia stacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, przy czym w przypadku, gdy intensywność opadu nie może być potwierdzona, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie świadczący o działaniu gradu, a pojedyncze szkody uważa się za będące następstwem gradu tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady gradu lub też rodzaj i rozmiar szkód świadczą o jego działaniu,

i) **lawina** – gwałtowny obryw mas śniegu, lodu, skał lub kamieni, zsuwający się ze stoków górskich,

j) **deszcz nawalny** – intensywny opad deszczu charakteryzujący się współczynnikiem wydajności co najmniej 4, potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, przy czym w przypadku, gdy intensywność opadu nie może być potwierdzona, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie świadczący o działaniu deszczu nawalnego, a pojedyncze szkody uważa się za będące następstwem deszczu nawalnego tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady deszczu nawalnego lub też rodzaj i rozmiar szkód świadczą o jego działaniu,

k) **zalanie**:
   i) nagły wyciek wody, pary lub cieczy, która wskutek awarii wydostała się z:
      - rur dopływowych (instalacji wodociągowej) i połączeń giętkich wraz z armaturą,
      - rur odpływowych (instalacji kanalizacyjnej) znajdujących się wewnątrz domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
      - wodnego, parowego lub olejowego układu grzewczego lub klimatyzacji, pomp wodnych, słonecznego układu ogrzewania wody,
      - instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
      - instalacji kanalizacyjnej w następstwie cofnięcia się wody lub ścieków, o ile przyczyna cofnięcia znajdowała się na terenie nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony dom mieszkalny lub lokal mieszkalny; za cofnięcie się wody lub ścieków z kanalizacji nie uważa się szkód, które ze względu na sytuację w miejscu ubezpieczenia są zdarzeniem przewidywalnym, przy czym za przewidywalne cofnięcie ścieków lub wody z kanalizacji uważa się sytuację, gdy cofnięcie ścieków lub wody z kanalizacji wystąpiło w danym miejscu ubezpieczenia dwa lub więcej razy w ciągu ostatnich dziesięciu lat przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
      - urządzeń wodno-kanalizacyjnych na skutek nieumyślnego pozostawienia otwartych kurków w warunkach przerwy w dopływie wody,
   ii) zalanie wodą lub innym płynem przez osoby trzecie,
   iii) zalania w wyniku awarii urządzeń domowych AGD,
   iv) zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych w postaci deszczu lub gradu albo z topniejącego śniegu,
   v) zalania wodą z akwarium w efekcie nieumyślnego jego uszkodzenia lub rozbicia,

l) **śnieg i lód** – niszczący nacisk śniegu (lub lodu), który powstał w następstwie krótkotrwałych i intensywnych opadów atmosferycznych, oddziaływujący bezpośrednio swym ciężarem na ubezpieczone mienie, powodujący jego uszkodzenie lub zniszczenie,

m) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie, które powstały na skutek wpływów naturalnych i nie były następstwem jakiejkolwiek działalności człowieka,

n) **osuwanie się ziemi** – ruch podłoża na stokach spowodowany wpływami naturalnymi i nie będący następstwem jakiejkolwiek działalności człowieka,

o) **trzęsienie ziemi** – drgania, uderzenia i kołysania powierzchni ziemi wywołane nagłymi przemieszczeniami mas skalnych w obrębie skorupy ziemskiej, które potwierdziły pomiary najbliższej miejscu ubezpieczenia stacji badawczej,

p) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie pojazdu mechanicznego, jego części lub przewożonego ładunku w ubezpieczone mienie,

q) **huk ponaddźwiękowy** – działanie fali uderzeniowej, powstałej w wyniku przekroczenia bariery dźwięku przez statek powietrzny,

r) **upadek drzew i masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów wolnostojących lub latarni ulicznych na ubezpieczone mienie, z wyłączeniem sytuacji, gdzie upadek nastąpił wskutek wycinania lub przycinania drzew bez stosownych pozwoleń,

s) **przepięcie** – krótkotrwałe napięcie prądu wyższe od znamionowego dla danego urządzenia, instalacji, linii, sieci;

t) **dewastacja** – rozmyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem lub rabunku;

67) **Życie prywatne Ubezpieczonego** – w Ubezpieczeniu Pomocy Prawnej sprawy niezwiązane z działalnością gospodarczą, zarobkową lub zawodową Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem spraw związanych z prawem pracy i ubezpieczeń społecznych.

Załącznik nr 2. Tabele uszczerbku na zdrowiu

Tabela 1. Trwałe uszkodzenia ciała

Rodzaj trwałego uszkodzenia ciała	Procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie
Utrata kończyny górnej wraz z łopatką	75
Utrata kończyny górnej w obrębie ramienia (z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej)	65
Utrata przedramienia w okolicy nadgarstka	50
Utrata ręki na poziomie nadgarstka	50
Utrata kończyny dolnej przez wyłuszczenie jej w stawie biodrowym	85
Utrata kończyny dolnej na poziomie uda	70
Utrata kończyny dolnej w obrębie podudzia	40
Utrata kończyny dolnej na poziomie stawu kolanowego	65
Utrata palców ręki II, III, IV, V	8
Utrata obu paliczków kciuka bez kości śródręcza	15
Utrata stopy w całości	50
Utrata stopy w obrębie kości śródstopia	20
Utrata palców stopy II, III, IV, V	2 (za każdy palec)
Utrata palucha	7
Całkowita utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyłuszczeniem gałki ocznej	38
Całkowita utrata wzroku w obu oczach	100
Całkowita utrata słuchu w jednym uchu	50
Całkowita utrata słuchu w obu uszach	100
Utrata małżowiny usznej	15
Utrata obu małżowin usznych	25
Utrata języka	50
Utrata nosa	30
Utrata zębów	1 (za każdy ząb)
Utrata śledziony	15
Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	35
Utrata prącia	40
Utrata macicy w wieku do 50 lat	40
Utrata macicy w wieku powyżej 50 lat	20
Utrata jednego jajnika lub jądra	20
Utrata obu jąder lub obu jajników	40
Zaburzenia mowy – afazja całkowita z agrafią i aleksją	80
Zaburzenia mowy – afazja całkowita motoryczna	60
Porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie w stopniu od 0 – 1* wg Skali Lovette'a	100

Tabela 2. Złamania kości oraz zwichnięcia i skręcenia stawów*

Rodzaj złamania oraz zwichnięcia i skręcenia stawów	Procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie
Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki	5
Złamania szczęki lub żuchwy bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego	1
Złamania szczęki lub żuchwy z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego	5
Złamania nosa bez zaburzeń oddychania	1
Złamania nosa z zaburzeniami oddychania	5
Złamania łopatki, obojczyka	5
Złamanie mostka	10
Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	5
Złamanie żebra, żeber	2 (za żebro); 10 – maksymalnie z tytułu złamania wielu żeber
Złamania kości ramiennej	5
Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej (uszkodzenie stawu łokciowego)	5
Złamania w obrębie kości przedramienia (jednej lub obu – nasada dalsza, trzon)	5
Złamanie, skręcenie, zwichnięcie nadgarstka	3
Zwichnięcia w obrębie stawu łokciowego	5
Złamania w obrębie kości ręki z wyłączeniem kości palców	3
Złamania, zwichnięcia, skręcenia stawów w obrębie palców ręki II–V	1 (za każdy palec)
Zwichnięcia, złamania w obrębie kciuka	3
Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej	5
Zwichnięcia, złamania panewki, bliższej nasady kości udowej, złamania szyjki, złamania krętarzowe stawu biodrowego	5
Złamania kości udowej	5
Złamania w obrębie kości podudzia (jednej lub obu)	5
Zwichnięcia, skręcenia stawu kolanowego, złamania kości tworzących staw kolanowy	1
Złamania, skręcenia kości śródstopia	3
Złamania, skręcenia w obrębie palucha	1
Złamania, skręcenia w obrębie kości palców stopy II–V	1
Izolowane złamania strzałki	3
Zwichnięcia, skręcenia, złamania stawu skokowego	1
Złamania kości piętowej lub skokowej	5
Skręcenie kręgosłupa szyjnego	3
Złamania w obrębie kręgosłupa – dotyczy wyrostków poprzecznych, kolczystych kręgów	1 (za wyrostek)
Złamania kości ogonowej	3
Złamanie zęba stałego	0,5 (za każdy ząb)

* Tabela nie obejmuje zwichnięć nawykowych stawów.

Tabela 3. Oparzenia lub odmrożenia

Rodzaj i rozległość oparzenia/odmrożenia	Procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie
Oparzenie II st. do 1% powierzchni ciała	1
Oparzenie II st. powyżej 1% do 15% powierzchni ciała	2
Oparzenie II st. powyżej 15% do 30% powierzchni ciała	4
Oparzenie II st. powyżej 30% powierzchni ciała	10
Oparzenie III st. do 5% powierzchni ciała	2
Oparzenie III st. powyżej 5% do 10% powierzchni ciała	5
Oparzenie III st. powyżej 10% do 30% powierzchni ciała	10
Oparzenie III st. powyżej 30% powierzchni ciała	15
Oparzenie dróg oddechowych leczone w szpitalu	15
Odmrożenie II st. albo wyższy – jednego palca ręki lub palca stopy	1
Odmrożenie II st. albo wyższy – więcej niż jednego palca ręki lub palca stopy, odmrożenie nosa lub ucha	3

Tabela 4. Wstrząśnienie lub podejrzenie wstrząśnienia mózgu

Okres pobytu w szpitalu	Procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie
Powyżej 1 dnia	1
Powyżej 2 dni	1,5
Powyżej 3 dni	2

Tabela 5. Inne urazy

Rodzaj urazu	Procent sumy ubezpieczenia określonej w umowie
Uraz głowy bez uszkodzeń kostnych	1
Uraz kręgosłupa w odcinku lędźwiowym	2
Uraz kręgosłupa w odcinku piersiowym	1
Rana cięta palca z szyciem	1
Rana tłuczona palca z uszkodzeniem płytki paznokcia	1

03a4mw005
03005